اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه • ۲۴ بهمن ۱۴۰۱ • ۲۲ رجب ۱۴۴۴ • ۱۳ فوریه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۲۱ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان



فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی نیازمند اعتبار

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی از رشد ۱۰درصدی اعتبارات هزینه‌ای و کاهش محسوس اعتبارات طرح‌های عمرانی این سازمان در لایحه بودجه ۱۴۰۲ خبر داد و گفت: این میزان رشد با توجه به اجرای تعهدات و برنامه‌های محول شده، گره‌گشای اجرای طرح‌های زمین‌شناسی و اکتشافی کشور با حضور هزار متخصص...

۲



استاندار هرمزگان مطرح کرد

حل چالش تامین انرژی با تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه‌های بالادستی

۵

یادداشت



مجبور به معدنکاری فراسرزمینی هستیم

۴

تیترهای روز

فولادی‌ها برای بقا وارد میدان شدند

وزیر صنعت، معدن و تجارت می‌گوید، سال‌هاست مشکل قطعی برق و گاز در واحدهای تولیدی وجود دارد چرا که سرمایه‌گذاری در دهه گذشته برای توسعه شبکه برق و گاز صورت نگرفته است. اما امروز دود این ماجرا به چشم فولادی هایی می‌رود که در این صنعت سرمایه‌گذاری زیادی انجام داده و اشتغالزایی بالایی فراهم کرده‌اند...

۳

جدال نابرابر محیط‌زیست با معادن

بررسی‌ها نشان می‌دهد مشکلات «تنگ حنا» در شهرستان بختگان که ناشی از فعالیت بیش از حد معادن و کارخانه‌های پودرسنگ است، با اندکی تامل در نحوه اداره این صنایع به نفع مردم قابل حل شدن و پیگیری است. بحث و گفت‌وگو یا به تعبیر بهتر، جدال حوزه صنعت با محیط‌زیست در ایران چیز تازه‌ای نیست...

۶

رشد ۸درصدی تولید فولاد خام ایران

۷

دربررسی عملکرد بخش معدن و صنایع معدنی در سالی که گذشت مطرح شد

فولادی‌ها نباید معدن‌داری کنند

۴



عکس: روزگار معدن

سرمقاله

جذب سرمایه خارجی به شرط ورود دانش روز



سیدسهراب حسینی
کارشناس معدن

سرمایه‌گذاری ۳۲ میلیارد دلاری عربستان برای گسترش صنایع معدنی، همه نگاه‌ها را به این سمت سوق داد که عربستان دارد به‌سمت بی‌نیازی از نفت حرکت می‌کند و به‌دنبال درآمدزایی از این فعالیت است. به‌نظر اما می‌توان از منظری دیگر و با دیدگاهی استراتژیک آن را بررسی کرد. در جهان حاضر بیشتر لوازم حساس و الکترونیکی، دیجیتال، های‌تک و حتی لوازم و تجهیزات معمولی مثل میز و صندلی، فرآوری اقلام چوبی و مانند آن همه در نهایت از مواد معدنی استفاده می‌کنند. پس عربستان بدون در اختیار داشتن مواد معدنی خاص و استراتژیک نمی‌تواند به توسعه فناوری خود بپردازد و همیشه وابسته به کشورهای دیگر خواهد ماند.

اگر مواد گروه فلزات کمیاب و فلزات نادر خاکی یا فلزات استراتژیک آهن و مس نداشته باشد، همیشه باید در نقش واردکننده ظاهر شود و هیچ‌وقت نمی‌تواند فناوری خود را توسعه دهد.

افزایش سرمایه‌گذاری در یک بخش همیشه با هدف افزایش درآمد یا کاهش وابستگی به نفت نیست، بلکه هدف کاهش وابستگی به دیگر کشورها برای توسعه فناورانه است. عربستان به‌دنبال سرمایه‌گذار خارجی برای تامین مالی نیست. سرمایه‌گذار خارجی در کنار تامین مالی خواه، ناخواه فناوری اکتشاف و فرآوری را وارد می‌کند و دانش بومی عربستان را توسعه می‌دهد.

ادامه در صفحه ۲

همایش تجلیل از کارکنان برتر سال ۱۴۰۰ برگزار شد

همایش تجلیل از کارکنان برتر سال ۱۴۰۰ با حضور امین ابراهیمی مدیرعامل و جمعی از قائم مقامان، معاونان، مدیران، مدیران عامل شرکت‌های تابعه و کارکنان برتر برگزار شد.

امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان گفت: فولاد خوزستان با ظرفیت تولید ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تُن، جامع آماری ۱۶هزار نفر از سنگان خواف تا شادگان را در بر گرفته است. در سال گذشته به برکت تلاش کارکنان موفق شدیم با ۲ میلیون تُن صادرات، یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار یعنی ۳ درصد ارزآوری کشور را به نام فولاد خوزستان ثبت کنیم.

کسب جایگاه صادر کننده نمونه کشور، بزرگترین شرکت صادرات گرا نتیجه این موفقیت‌ها بود. با روند بهبود کرونا در چین و سیاست‌های دولت در تنظیم زنجیره فولاد، شرایط بازار آهن و فولاد بهبود یافته است. وی افزود: برای سال ۱۴۰۲ شرکت فولاد خوزستان، برنامه تولید ۳میلیون و ۸۰۰ هزار تن را در دستور کار دارد. ابراهیمی با سخت شمردن شرایط در سال آینده گفت: این شرکت، در سال آینده با سه چالش آب، برق و گاز روبرو است. مصرف گاز شرکت از ۴ میلیون و ۶۰۰ هزار تن به ۳میلیون و ۶۰۰ هزار تن متر مکعب در روز رسیده است. وی با اشاره به کاهش ذخایر سنگ آهن کشور گفت: کاهش ذخایر سنگ آهن در سال‌های آتی چالش تامین مواد اولیه را برای شرکت‌های فولادی ایجاد می‌نماید. ابراهیمی با اشاره به خرید پروانه بهره‌برداری نخستین معدن به شرکت فولاد خوزستان این نوید را داد که این شرکت به سوی تکمیل زنجیره تولید فولاد حرکت نموده است. چنین شرکتی برای تثبیت جایگاه خود باید نگاهی توسعه‌ای داشته باشد. افقی که برای این شرکت در سال ۱۴۱۰ تعیین شده، تولید ۱۳ میلیون و ششصد هزار تن محصول فولادی می‌باشد. با وجود گذشت چهار دهه از عمر این شرکت، برای نوسازی بخش فولادسازی، طرح‌های مثبتی در نظر گرفته شده است. وی افزود: گروهی تشکیل شده که برای افق ۳۰ ساله شرکت به تحقیق و تفحص بپردازند. مجموعه فولاد خوزستان به همت کارکنان پرتلاش خود، جایگاه ویژه ای در تولید و صادرات فولاد کشور دارد. ابراهیمی با اشاره به ۵۰ اقدام انجام شده در حوزه منابع انسانی گفت: طرح طبقه بندی مشاغل در سال جاری انجام شد. در حوزه ایمنی، شرکت فولاد خوزستان، نسبت به سلامت کارکنان اهمیت خاصی قائل بوده و سختگیر است. شرکت فولاد خوزستان در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، با احداث و نگهداری ورزشگاه و باشگاه‌داری، سهم بسزایی در استان ایفا نموده است.



▣ دکتر مخبر دزفولی: انتقاد به مثابه جراحی رابطه است!

در بخش دیگری از این مراسم دکتر علیرضا مخبر دزفولی قائم مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی سخنانی را با عنوان «مدیریت تعارض در زندگی مشترک» بیان کردند. این پزشک و دکترای تخصصی روانشناسی گفت: در فرآیند تشکیل زندگی مشترک، هیچ کس نباید احساس قربانی بودن بکند. هیچ یک از زوجین مجاز نیست در این رابطه، تلاش کند یکی مثل خود را بسازد. زوجین باید بهترینِ خودشان باشند، برای همدیگر! دکتر مخبر دزفولی آموزش روش صحیح انتقاد کردن را یک ضرورت دانست و نکاتی را در مورد فرمول انتقاد سالم بیان کردند و گفتند: انتقاد، شکلی از جراحی رابطه است. مهم ترین توصیه در خصوص انتقاد صحیح، نقد رفتار اشتباه و پرهیز از برچسب زدن و حمله به شخصیت طرف مقابل است.

تمرکز روی یک موضوع و پرهیز از وارد کردن مسائل مختلف و نامرتبط در زمان مشاجره، عذرخواهی کردن هنگام بروز اشتباه، بیان شفاف درخواست‌ها، اجرای برنامه‌های مشترک و روش‌های جبران دلخوری بین زوجین از مطالبی بود که این روانشناس به آنها اشاره کرد.

عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی در ابتدای جشن یادشده با تشکر از معاونت‌های مختلف گفت: ایجاد مقدمات استقرار انقلاب صنعتی چهارم و اجرای پروژه بومی‌سازی و مطالعات مهندسی، جذب بالاترین تامین‌کنندگان در ۱۰ سال اخیر و تامین به موقع مواد اولیه، انرژی و قطعات یدکی در شرایط تحریمی، پیگیری‌های به موقع دعاوی مالی و اقتصادی شرکت و کشف بازارهای جدید از جمله اقدامات بهینه معاونت‌های مختلف بوده که قابل تقدیر است.





روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
● ۲۴ بهمن ۱۴۰۱
● ۲۲ رجب ۱۴۴۴
● ۱۳ فوریه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۲۱

سرمقاله

جذب سرمایه خارجی به شرط ورود دانش روز

ادامه از صفحه اول

امروز دیگر کشورها فقط به‌دنبال آن نیستند که سهمی از بازار فروش نفت داشته باشند و درآمدی کسب کنند. آنها می‌خواهند سهمی از بازار و قدرت منطقه داشته باشند. عربستان باتوجه به شرایط ژئوپلتیک منطقه خاورمیانه برای اینکه توسعه پیدا کند و بتواند نقش قدرتمندی در منطقه بازی کند، نیازمند این است که فناوری خود را توسعه دهد. پس برای اینکه بتواند دانش بومی خود را در بخش معادن افزایش دهد به‌ویژه در اکتشاف، صنایع و فرآوری، به سرمایه‌گذاری خارجی تمایل پیدا کرده است. شرکت‌های خارجی برای تامین امنیت سرمایه‌گذاری خود، فناوری و نظارت بر اجرا را هم با خود می‌آورند و دانش و فرآوری معدنی در کشور را افزایش می‌دهند.

اما در کشور ما سرمایه‌گذاری فقط بحث اکتشاف، محیط‌زیست، قوانین دست‌وپاگیر و امثال آن نیست. در هر زمینه‌ای که کشور ما بخواهد سرمایه‌گذاری کند، ما دچار چالش‌ها و مشکلات فراوان هستیم؛ چه خارجی باشد، چه داخلی.

سال‌هاست در کشور ما به‌جای اینکه آمایش سرزمین اتفاق بیفتد، صنایع، معادن و منابع مرتب پایش شود و همواره کل اقلیمی به‌نام ایران در نظر گرفته شود؛ همواره به‌شکل ناحیه‌ای و محلی درگیر کشمکش‌های سیاسی هستیم و دغدغه این را داریم که چه کسی در کدام استان، چه پستی دارد و کدام نماینده در مجلس عضو چه کمیسیونی است. همه خود را محق می‌دانند که به چرایی و چگونگی سرمایه‌گذاری اعتراض کنند و موضوع وارد بحث‌های فرسایشی و گرفتار سنگ‌اندازی می‌شود. از این‌رو است که ریسک فعالیت بالا می‌رود و موجب فرار سرمایه و سرمایه‌گذار می‌شود.

اما با تمام مسائلی که وجود دارد، اگر اراده‌ای برای سرمایه‌گذاری و توسعه باشد، همه موانع را می‌توان برطرف کرد. قوانین ما، خیلی پیش‌پاافتاده و قدیمی نیستند و بر این اساس موارد دست‌وپاگیر قابل‌ویرایش و اصلاح است. منظور این نیست که لازم است تک‌تک قوانین به مجلس ارجاع داده شود، در قانون اساسی تغییر کند، بعد به دولت ابلاغ شود و در نهایت به اجرا درآید. در قوانین موارد خاص هم پیش‌بینی شده و می‌توان در کوتاه‌ترین زمان این مسائل را برطرف کرد.

از شرکت ملی مس مثال می‌زنم. باتوجه به اینکه میزان حفاری مغزه‌گیری چیزی حدود ۴۰۰ هزار متر است، در طول ۳ سال گذشته به ۴/۵ میلیارد تن ذخیره به کانسارهای مس اکتشاف‌شده کشور افزوده شده است. اگر این حجم اندک سرمایه‌گذاری را در مقابل حجم عظیم به‌دست‌آمده از اکتشاف قرار دهیم، متوجه می‌شویم که چه گنجی در سرمایه‌گذاری و اکتشاف معادن خفته است.

جذب سرمایه‌گذاران خارجی، از این نظر که می‌توانند همراه با سرمایه، دانش و فناوری روز دنیا را وارد کشور کنند، بسیار اهمیت دارد. در غیر این صورت اگر سرمایه خارجی هم بیاید، نه‌تنها چالش‌های موجود در کشور حل نمی‌شود که بیشتر هم خواهد شد و از فردای آن روز انواع و اقسام شایعات رواج پیدا می‌کند که خاک معدن را بردند و خوردند و به خارجی‌ها دادند و مسائل احساسی و شعارزدگی جای همه‌چیز را می‌گیرد.

توافقنامه‌ای که پیش‌تر در بحث معدن با چینی‌ها انجام گرفت، اقدام خوب و مثبتی بود چون همان‌طور که قبلا هم اشاره شد، اگر واقعا سرمایه‌گذاری انجام شود و چین همراه با سرمایه، فناوری و دانش هم با خود بیاورد، رونق خوبی در بخش معدن اتفاق خواهد افتاد. البته که باید به‌هوش باشیم که حضور خارجی، منجر به وابستگی نشود، باید از نظر استراتژیک و ژئوپلتیک و حقوقی و قراردادی کاملا موضوع را مورد بررسی قرار دهیم و مطمئن شویم که خودمان می‌توانیم فناوری آنها را در کشور بومی کنیم و بدانیم آیا وقتی به اکتشاف کمک می‌کنند، ریسک‌های آن را هم می‌پذیرند؟ تا جایی که می‌دانم آنچه براساس سند ۲۵ساله مطرح شده بود، فقط تفاهمات اولیه برای سرمایه‌گذاری بود و خیلی از موارد ریز و با جزئیات ذکر نشده بود.

معادن به‌طور کلی بزرگراه توسعه‌اند؛ این بزرگراه می‌تواند از کشور عربستان بگذرد و برای منطقه توسعه ایجاد کند یا از ایران، چین یا کشورهای دیگر. این بزرگراه منحصر به یک کشور و متعلق به یک مرز نیست، در زمان و مکان خاصی محدود نمی‌شود و همیشه و همواره مهم است. بنابراین هر موقع در این زمینه قدمی برداشته شود، به توسعه می‌انجامد و به قول معروف ماهی را هر وقت از آب بگیریم تازه است.

فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی نیازمند اعتبار

گروه معدن



عکس: روزگار معدن

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی از رشد ۱۰ درصدی اعتبارات هزینه‌ای و کاهش محسوس اعتبارات طرح‌های عمرانی این سازمان در لایحه بودجه ۱۴۰۲ خبر داد و گفت: این میزان رشد با توجه به اجرای تعهدات و برنامه‌های محول شده، گره‌گشای اجرای طرح‌های زمین‌شناسی و اکتشافی کشور با حضور هزار متخصص و کارشناس، نخواهد بود و انتظارات جامعه معدنی کشور را در حوزه اکتشاف ذخایر جدید معدنی و تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی برآورده نخواهد کرد.

رضا جدیدی در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص اعتبارات سال جاری این سازمان، افزود: سازمان زمین‌شناسی عهده‌دار وظایف حاکمیتی در حوزه تهیه اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی کشور است و برای اجرایی کردن این مسئولیت و تولید اطلاعات پایه، وجود منابع پایدار و قابل اتکا، حیاتی و ضروری است.

وی ادامه داد: از نظر منابع مالی تعریف شده نیز باید گفته شود، سقف ابلاغ اعتبارات هزینه‌ای سازمان در سال‌جاری (۱۴۰۱) بنابر تناسب ماه‌های سپری شده، تخصیص به موقع داشته است که فقط در حوزه پرداخت کارکنان و هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر صرف شده است.

جدیدی با بیان اینکه در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ اعتبارات طرح‌های عمرانی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ۷۵ میلیارد تومان بوده است، ادامه داد: از آنجایی که این اعتبارات به دلیل ماهیت اجتناب‌ناپذیر و پرداخت حقوق کارشناسان سازمان اختصاص می‌یابد، این نوع اعتبارات نیز به‌موقع پرداخت شده و تا حد زیادی صرف انجام فعالیت‌های صحرایی شده است.

وی خاطرنشان کرد: سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور برای راهبرد و پیشرفت کارها به‌ویژه در حوزه اجرای طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافی که اجرای آن از سال گذشته آغاز شده است، نیاز به منابع مالی متناسب با ظرفیت‌ها و نیازهای خود دارد که این منابع مالی از محل حقوق دولتی معادن تامین می‌شود.

جدیدی تاکید کرد: اجرای طرح تحول، در قالب توافق‌نامه سه‌جانبه حوزه معدن با حضور سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی، ایمیدرو و معاونت معادن و فرآوری مواد تصمیم‌گیری می‌شود و در این راستا از ابتدای سال جاری منابعی که در این زمینه بر اساس این توافق‌نامه سه جانبه، پیش‌بینی شده حدود هزار میلیارد تومان بود که تاکنون و با گذشت ۱۱ ماه متاسفانه هیچ تخصیصی صورت نگرفته است؛ از این رو ما از منابع ملی اندک خود سعی کرده‌ایم طرح را پیش ببریم و ایجاد تعهد کنیم که طی ماه‌های اخیر نیز پیشرفت مورد انتظار برنامه‌ای نیز محقق نشده است.

وی با بیان اینکه این میزان اعتبارات متناسب با نیازها و ظرفیت‌های سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی نیست، یادآور شد: از آنجایی که تخصیص منابع حقوق دولتی منوط به واریز درآمد حقوق دولتی است، رایزنی‌های مرتب با سازمان برنامه و بودجه، منابع قابل اتکا و پایداری برای انجام فعالیت‌های حاکمیتی برای سازمان زمین‌شناسی محسوب نمی‌شود و منابع حقوق دولتی معمولا گره‌گشای فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی کشور نیست.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی به بیان وضعیت بودجه این سازمان در لایحه بودجه ۱۴۰۲ پرداخت و گفت: در این لایحه اعتبارات هزینه‌ای سازمان رشد ۱۰ درصدی داشته و از ۱۱۹ میلیارد تومان به حدود ۱۳۰میلیارد تومان افزایش داشته است که با توجه به ماهیت پرداخت‌های اجتناب‌ناپذیر، این میزان اعتبارات برای سال آینده، رشد کافی برای فعالیت‌های سازمان ندارد.

جدیدی خاطرنشان کرد: این میزان رشد موجب خواهد شد که سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی با وجود حدود هزار نفر نیروی متخصص و موضوعات نگهداشت آنها، با یکسری موانع و تنگناها مواجه شود؛ چون ساختار بودجه‌ای قابل قبولی نداریم.

وی در خصوص اعتبار طرح‌های عمرانی این سازمان، گفت: در لایحه بودجه سال آینده ۷۴.۵میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که یک روند کاهشی شدید نسبت به سال ۱۴۰۰ مشاهده می‌شود. بودجه عمرانی سازمان در سال ۱۴۰۰ حدود ۲۹۳ میلیارد تومان بود که این میزان در سال ۱۴۰۱ به ۷۵ درصد این مبلغ کاهش یافت و سال ۱۴۰۲ کاهش مجدد داشته است. در واقع این بودجه‌های طرح‌های عمرانی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۷۵ درصد کاهش داشته است.

به گفته وی بودجه عمرانی این سازمان از ۲۹۳ میلیارد تومان به رقم ۷۴.۵ میلیارد تومان کاهش داشته است.

جدیدی، با تاکید بر اینکه اتکای این سازمان به بودجه حقوق دولتی بسیار زیاد است، گفت: با توجه به تخصیص دیر هنگام و نامناسب، در روند فعالیت‌های سازمان به ویژه در روند پیشرفت طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافی که نیازمند تخصیص منابع به موقع و هدفمند است، چالش‌هایی ایجاد می‌شود.

وی به طرح‌های جدید این سازمان اشاره کرد و گفت: مهم‌ترین برنامه‌ای که سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی از مهرماه سال ۱۴۰۰ با شروع به کار دولت سیزدهم پیشنهاد داد، برنامه طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی بوده است. در سال گذشته با تولید ۶۰ عنوان ورقه نقشه در خراسان جنوبی به مساحت ۱۵ هزار کیلومتر مربع، مقرر شد که هر استان و در هر برشی که طرح تحولی در آن اجرا می‌شود، ۱۲ ماه بعد، دستاوردها و نتایج طرح را منتشر و ارائه کنیم.

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی خاطر نشان کرد: این فرآیند با توجه به اینکه حاصل اجرای برنامه‌های افزایش بازدهی و بهبود سازوکارها است، به یک سوم تقلیل یافته؛ به این معنا که زمان اجرای فرآیند تولید داده در سازمان زمین شناسی از ۳۶ ماه به ۱۲ ماه رسیده و لازمه آن، پشتیبانی هدفمند در قالب رفع نیازهای مالی و منابع انسانی مرتبط با طرح تحول است.

جدیدی اضافه کرد: در سال جاری نیز با وجود نقصان‌های بسیار زیاد و مشکلاتی که در زمینه پشتیبانی منابع داشتیم، توانستیم پروژه‌های طرح تحول را در استان‌های «کردستان»، «آذربایجان غربی» و از ابتدای آذرماه جاری در استان «قم»، «مرکزی» و «اصفهان» اجرایی کنیم.

وی اظهار کرد: در زمینه اجرای پروژه‌های ژئوفیزیک هوایی نیز با وجود عدم تخصیص اعتبارات حقوق دولتی که اتکای ما در حوزه هزینه‌کردی به این اعتبارات زیاد است، توانستیم آن را در منطقه «دیواندره» استان کردستان و منطقه «بردسکن» استان خراسان رضوی اجرایی کنیم.

جدیدی خاطر نشان کرد: روند اجرای طرح‌های ژئوفیزیک هوایی به دلیل روند نامناسب تخصیص منابع، کند است؛ ولی در حال اجرا است و امیدواریم با پشتیبانی به موقع و مناسب، روند اجرای این پروژه‌ها به وضعیت عادی بازگردد و بتوانیم به تعهدات خودمان در فرآیند ۱۲ ماهه، برسیم. با اجرای دقیق طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافی در کشور، شاهد کشف ذخایرمعدنی جدید، تولید اطلاعات پایه به‌روز و دقیق زمین‌شناسی و اکتشافی که منجر به اجرای دقیق پروژه‌های عمرانی، زیرساختی و معدنی کشور و در نهایت کاهش ریسک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی می‌شود، خواهیم بود.

سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیارد دلاری ایمیدرو تا سال ۱۴۱۰



معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به سرمایه‌گذاری بیش از ۲۳میلیارد دلاری ایمیدرو در توسعه بخش معدن و صنایع معدنی، گفت: ایمیدرو تا سال ۱۴۱۰ سرمایه‌گذاری ۱۲میلیارد دلاری را برنامه‌ریزی کرده که بخشی از آن در قالب تفاهمنامه‌ها با بانک‌های مختلف محقق خواهد شد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در مراسم امضای ۲ تفاهمنامه همکاری بین وزارت صنعت، معدن و تجارت و ایمیدرو با بانک ملی، افزود: هدف از امضای این تفاهمنامه کمک به رونق سرمایه‌گذاری، تأمین مالی واحدها و پروژه‌های بخش صنعت و معدن و حمایت از اشتغال این حوزه است.

وی بیان داشت: این سازمان در سال‌های اخیر تلاش کرده با هدایت نقدینگی شرکت‌های این بخش به سمت تولید و توسعه، شرایط برای رونق اشتغال در بخش معدن و صنایع معدنی را فراهم آورد.

وی همچنین گفت: این سازمان برای ۱۴عنصر استراتژیک، سند توسعه تدوین کرده که نیازمند سرمایه بوده و بانک‌ها قادرند در رشد و توسعه این بخش و جلوگیری از خروج ارز نقش‌آفرینی کند.

معاون وزیر صمت با بیان اینکه ارزش واردات از شاخص‌های اصلی توسعه عناصر راهبردی است، یادآور شد: میزان واردات سالیانه این عناصر بین یک میلیون تا ۵۰۰میلیون دلار است در این میان، تولید برخی از آنها همچون نیکل و کبالت به‌صورت نیمه صنعتی انجام شده است. علاوه بر این توسعه زنجیره پتاس و تولید فسفات نیز که در امنیت غذایی کشور جایگاه ارزنده‌ای دارد، در همکاری‌های بانکی تحقق خواهد یافت.

جعفری ادامه داد: ظرفیت سالیانه تولید فسفات به ۵۰هزار تن می‌رسد، اما نیاز است برای دستیابی به امنیت غذایی کشور، به ظرفیت ۳۵۰هزار تنی دست یابیم. یونس سلمانی، سرپرست معاونت هماهنگی و محیط کسب و کار وزارت صمت نیز خواستار توسعه همکاری‌های بخش تولید با بانک ملی شد و گفت: طرح‌های پیش رو از بازدهی مناسب و ریسک پایینی برخوردارند و می‌توان اذعان کرد که این روابط به نفع طرفین خواهد شد.

همچنین سرپرست بانک ملی در این مراسم اظهارکرد: به زودی شعبه تخصصی بانک ملی برای ارائه خدمات به بخش معدن و صنایع معدنی ایجاد خواهد شد.

بر اساس اسناد امضا شده، تفاهمنامه نخست دربرگیرنده ۲۰۰هزار میلیارد ریال تسهیلات سرمایه‌ای است که از محل سپرده شرکت‌های زیرمجموعه و تابعه ایمیدرو تامین می‌شود و هدف آن تامین سرمایه ثابت و سرمایه در گردش است.

تفاهمنامه دوم، ارائه خدمات مالی از طریق کارگزاری این بانک به شرکت‌های این بخش در بورس است.

صرفه‌جویی ارزی و اشتغالزایی در گهرزمین، نتیجه بومی‌سازی



شرکت گهرزمین در زمینه بومی‌سازی بر تداوم و گسترش فعالیت‌های ساخت داخل با اهداف افزایش هرچه بیشتر خودکفایی کشور به‌ویژه در شرایط تحریم‌های موجود و همچنین توسعه اشتغال‌زایی مهندسان جوان و نخبه حتی با نرخ تمام‌شده بیشتر یا عدم‌عملکرد صحیح در نمونه‌های اولیه فعالیت کرده و ماحصل این نگاه صرفه‌جویی ارزی و اشتغالزایی به واسطه این شرکت بوده است.

به گزارش معدن نامه، سالاری، مدیریت بومی‌سازی گهرزمین در خصوص اولویت‌دهی این شرکت به بحث بومی‌سازی عنوان کرد: گهرزمین در زمینه تبدیل سنگ‌آهن به گندله و کنسانتره فعال است، برای کاهش و در ادامه قطع این وابستگی درحال‌حاضر با شرکت‌های دانش‌بنیان و توانمند متعددی در حوزه ساخت قطعات و ماشین‌آلات به صورت مستقیم در ارتباط هستیم و این شرکت‌ها در نقاط مختلف کشور مستقر هستند.

مدیریت بومی‌سازی گهرزمین اشاره کرد: طی سال‌های گذشته، در توسعه صنعتی استان کرمان و حمایت از صنایع توانمند این استان، با شرکت‌های دانش‌بنیان استان کرمان همکاری‌های گسترده‌ای داشتیم.

وی اظهار کرد: در شرکت سنگ آهن گهرزمین با دانش و همت متخصصان داخلی بومی‌سازی قطعات و ماشین‌آلاتی انجام شده است که در کشور برای نخستین‌بار بوده و منحصر به فردند؛ این اقدام از جانب گهرزمین برای خودکفایی، جلوگیری از خروج ارز و اشتغالزایی یک اولویت تلقی می‌شود. گهرزمین در نظر دارد تجاری‌سازی محصولات بومی‌سازی نیز در دستور کار شرکت قرار گیرد.

سالاری با اشاره به دستاوردهای اخیر این شرکت در زمینه بومی‌سازی تشریح کرد: بزرگ‌ترین بدنه آسیاب گلوله‌ای ساخت داخل از دستاوردهای شرکت در راستای حمایت از بومی‌سازی و اتکا به متخصصان داخلی است.

بدنه آسیاب گلوله‌ای به وزن ۱۱۷ تن و مشخصات ابعادی ۶.۰۶۰ میلی‌متر قطر و ۱۲.۶۲۳ میلی متر طول است و این محصول به‌طور کامل توسط کارشناسان بومی‌سازی، طراحی شده و ساخت آن نیز، با استفاده از متریال تولیدشده در فولاد مبارکه و عملیات نورد در فولاد اکسین و همچنین انجام فرآیندهای جوشکاری، عملیات حرارتی و ماشین‌کاری، با راهبری و همکاری تنگاتنگ بومی‌سازی با شرکت پیمانکار انجام شده است.

مدیریت بومی‌سازی گهرزمین افزود: یک دستگاه گیربکس پیچیده خورشیدی با توان ۸۲۸ کیلووات و ۲ دستگاه الکتروموتور فشار متوسط با توان ۱۰۰۰ کیلووات از دیگر دستاوردهای بومی‌سازی شده است.

به گفته وی برای نخستین‌بار در کشور و به همت شرکت گهرزمین ساخت رول آسیاب غلتکی به دست مهندسین داخلی صورت پذیرفته است. سالاری اذعان داشت: فعالیت های تعریف شده در بومی‌سازی شرکت سنگ‌آهن گهرزمین، به صورت پروژه محور و در قالب برنامه‌های ۵ ساله بوده و در سیاست‌گذاری برنامه‌های اجرایی شرکت با حمایت‌های مستمر مدیرعامل و همراهی کارکنان شرکت و همچنین با تکیه بر دانش و توان مهندسان و متخصصان داخلی انجام شده و بومی‌سازی نیازهای صنعتی از سطح قطعات شروع شده و در شرایط حاضر ماشین‌آلات و تجهیزات را در ۴ سرفصل مکانیک، برق، الکترونیک و خدمات مهندسی پوشش داده است.

وی با اشاره به صرفه جویی ارزی به واسطه بومی‌سازی در شرکت گفت: ماحصل پروژه‌های اجرایی بومی‌سازی منتهی به جلوگیری از خروج سالیانه ارز به میزان حدود ۲۰ میلیون یورو در سطح شرکت گهر زمین بوده و اشتغال متخصصین و مهندسین را نیز در شرکت‌های صنعتی و دانش‌بنیان به تعداد ۲۴۰ نفر در سال به همراه داشته است. تجربه بومی‌سازی در شرکت سنگ‌آهن گهرزمین نشان داده است که به طور معمول به دلیل عدم توانایی بالفعل سازندگان داخلی، حصول موفقیت در این مکانیزم که عمدتا با پیمانکاران دارای توانمندی قابل قبول و بالقوه تعامل می‌شود اولا در گرو انجام مطالعات مهندسی عمیق و دقیق شدن کارشناسان کارفرما در مباحث فنی و عملکردی قطعات مجموعه‌ها و تجهیزات و ماشین‌آلات مورد ساخت بوده و ثانیا، ارتباط تنگاتنگ علمی فنی و فرآیندی با پیمانکار در قالب یک مجموعه و یک تیم فنی و خارج از روال کارفرمایی و پیمانکاری، به منظور هم افزایی بیشتر و ثالثا، پذیرش ریسک‌های احتمالی توسط کارفرما، قابل تحقق است.

ضعف در حوزه اکتشافات، بزرگ‌ترین معضل معدنکاران

یک فعال حوزه معدن گفت: ضعف در حوزه اکتشافات معدن و استخراج صنایع معدنی، از بزرگ‌ترین چالش‌های دیرینه و پیش‌روی معادن در آینده است.

فرهاد مولایی در گفت‌وگو با فولادبان، به چالش‌های اکتشافات، معضلات معدن‌کاری و بهره‌برداری بی‌رویه از معادن پرداخته است.

این فعال حوزه معدن با اشاره به بهره‌برداری از معادن بدون در نظر گرفتن ابعاد مختلف آن، اظهار کرد: این امر می‌تواند پیامدهای ناخواسته فراوانی را به دنبال داشته باشد. همچنین بخش معدن و صنایع معدنی در بسیاری از کشورها ازجمله مهم‌ترین مسیرها در راه رسیدن به توسعه پایدار بوده است.

به گفته وی، این مهم در برخی از کشورهای دارای معدنی علاوه بر اینکه منجربه توسعه پایدار نشده، بلکه به عنوان منبع اصلی درآمدی دولت، یک نظام ناکارآمد را به وجود آورده است. مولایی با اشاره به ظرفیت بالای کشور در بخش معدن، اظهارکرد: ضعف فعالیت‌های اکتشاف، کاهش سرمایه‌گذاری، مداخله قیمتی دولت، عدم توجه به معادن کوچک و محدودیت‌های واردات ماشین‌آلات معدنی از چالش‌های اساسی این بخش محسوب می‌شود. وی با اشاره به اینکه کشور ایران با داشتن حدود یک درصد از جمعیت جهان، نزدیک به ۷ درصد از ذخایر معدنی کشف شده دنیا را داراست، تصریح کرد: سهم فرآورده‌های معدنی در اقتصاد دنیا حدود ۵ درصد است و ظرفیت افزایش آن حداقل ۵ برابر درآمد کشور از بخش معدن است.

مولایی عنوان کرد: قسمت اعظم اکتشافات کشور در سال‌های بسیار دور صورت گرفته و در سال‌های اخیر اقدامات جدی در راستای شناسایی ذخایر جدید در بخش معدن انجام نشده است.

این فعال حوزه معدن با اشاره به اینکه عدم سرمایه‌گذاری در این حوزه از دیگر چالش‌های بخش معدن است، گفت: در سال‌های اخیر به دلیل رکود اقتصادی و تحریم‌های تحمیل شده، سرمایه‌گذاری و حرکت نقدینگی به سمت ایجاد و توسعه واحدهای معدن و صنایع معدنی با افت معنادار مواجه شده است.

مولایی با بیان اینکه نرخ یارانه‌ای حامل‌های انرژی و دخالت دولت در مدیریت بنگاه‌های بزرگ معدنی موجب کاهش بهره‌وری و نرخ سرمایه‌گذاری است، گفت: معادن کوچک، فرصتی بزرگ برای توسعه اکتشافات در کشور محسوب می‌شوند.

روزگار معدن

صنایع معدنی

دوشنبه ۳
• ۲۴ بهمن ۱۴۰۱
• ۲۲ رجب ۱۴۴۴
• ۱۳ فوریه ۲۰۲۳
• سال پنجم • شماره ۱۰۲۱

خبر

گردشگری معدنی شناخت عموم معدنی افزایش می‌دهد

معاون برنامه‌ریزی و توسعه ایمپاسکو گفت: گردشگری معدنی که طی سال‌های گذشته بعضا مورد توجه قرار گرفته یکی از فاکتورهایی است که می‌تواند تا حدودی کسب و کارهای محلی را در مناطق معدنی رونق ببخشد.

به گزارش ایراسین، محمدرضا کریمی درباره پرداختن به مبحث گردشگری در معادن گفت: واگذاری مجتمع‌های تابعه ایمیدرو و ایمپاسکو به بخش خصوصی در راستای تحقق اصل ۴۴ قانون اساسی به منظور خلق ارزش در ابعاد مختلف حوزه معدن و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود است که یکی از ظرفیت‌های بالقوه در واگذاری‌ها، گردشگری معدن است.

وی با بیان اینکه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران یک شرکت دولتی است و با توجه به ماموریت آن که اکتشاف و تجهیز، بهره‌برداری معادن و غیره است، ممکن است نتواند توجه زیادی به مقوله گردشگری داشته باشد، توضیح داد: در واقع این به معنای کم اهمیت بودن گردشگری معدن نیست بلکه نگاه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به این بخش نگاه ویژه است. حفظ منابع طبیعی، توجه به اکوسیستم گیاهی و جانوری منطقه جزئی از مسئولیت اجتماعی این شرکت است. فلذا ما در قراردادهای واگذاری خود بر لزوم حفظ و توسعه این مهم تاکید داریم.

کریمی با تاکید بر اینکه سودی که از گردشگری به‌دست می‌آید نسبت به صنعت رقم قابل توجهی نیست، تصریح کرد: در کنار ایجاد جریان‌های مالی و کسب سود، دغدغه اصلی ما در گردشگری معدن، شناسایی فعالیت‌های معدنی به عموم جامعه است. گردشگری معدن به دلیل برخورداری از پاره‌ای از ویژگی‌های شایان توجه از جمله برخورداری از مخاطبین خاص، کمترین تقابل را با ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی جوامع میزبان در پی خواهد داشت.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران همچنین تاکید کرد: مسئله دیگر این است که شناخت فعالیت‌های حوزه معدن برای عموم بسیار محدود است و گردشگری معدنی می‌تواند شناخت عمومی را نسبت به بخش معدن و مشاغل معدنی بالا ببرد و همچنین علاقمندان بیشتری را در این رشته جذب کند.

وی درباره تاثیر اقتصادی گردشگری معدنی در مناطق معدنی عنوان کرد: در واقع موفقیت اقتصادی گردشگری معدن در گروی ایجاد جریان‌های مالی است که در منطقه شکل می‌گیرد و اشتغال افراد محلی به صورت غیرمستقیم و کسب سود آنها را به دنبال دارد. یکی دیگر از نکات مثبت این حوزه ایجاد کسب و کارهای کوچک محلی از جمله صنایع دستی، غذاهای محلی و غیره است و این مسئله همیاری بومیان منطقه با برنامه‌های توسعه‌ای معدن را به همراه دارد و همین امر موجب کاهش اختلافات احتمالی مرتبط با تعارض منافع خواهد شد.

کریمی افزود: شرکت ایمپاسکو تاکنون گردشگری معدنی را در چند منطقه معدنی اجرا کرده که مجتمع پتاس خور و بیابانک یکی از آنهاست و در کنار آن معادن سرب و روی انگوران و سرب نخلک هم به این موضوع پرداخته‌اند و خوشبختانه بازدیدکنندگان زیادی هم به سمت آن جلب شده‌اند که از طریق معرفی گردشگری معدنی به تورهای گردشگری و انجام تبلیغات می‌توان تعداد این بازدیدکنندگان را افزایش داد.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران عنوان کرد: تبلیغات و معرفی فعالیت‌های گردشگری معدنی می‌تواند در رویدادها، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها به علاقمندان این حوزه صورت پذیرد. که از جمله آن می‌توان به حضور ایمپاسکو در شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع وابسته که در تاریخ ۱۸ الی ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود اشاره کرد.

وی خاطرنشان کرد: تاکنون جلساتی برای معرفی گردشگری معدنی با وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برگزار شده و تلاش داریم برای پرداختن بیشتر به گردشگری معدنی در آینده تفاهمنامه‌ای میان وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به امضا برسد.

بررسی چالش کمبود انرژی صنعت فولاد

فولادی‌ها برای بقا وارد میدان شدند

گروه معدن

وزیر صنعت، معدن و تجارت می‌گوید، سال‌هاست مشکل قطعی برق و گاز در واحدهای تولیدی وجود دارد چرا که سرمایه‌گذاری در دهه گذشته برای توسعه شبکه برق و گاز صورت نگرفته است. اما امروز دود این ماجرا به چشم فولادی هایی می‌رود که در این صنعت سرمایه‌گذاری زیادی انجام داده و اشتغالزایی بالایی فراهم کرده‌اند. در کنار عدم سرمایه‌گذاری در صنعت برق، در بخش گاز هم اتفاقات خوبی صورت نگرفت و امروز افت فشار در پارس جنوبی بخش صنعتی و خانگی را در زمستان با مشکلات بسیاری مواجه کرده است. اما با توجه به اینکه بقای واحدهای فولادی وابسته به تامین برق و گاز است خود پیش قدم شده و به میدان آمده‌اند.

به گزارش «روزگار معدن»، سال ۱۴۰۱ شاید یکی از سخت‌ترین سال‌ها برای تولیدکنندگان فولاد بود. البته این به این معنا نیست که این سختی‌ها با پایان سال تمام خواهد شد. ان طور که پیش‌بینی می‌شود شرایط برای تولیدکنندگان فولاد در سال‌های آینده به ویژه در بحث تامین گاز سخت خواهد شد و بحران گاز در سال‌های پیش رو جدی تر از امسال خواهد بود.

این در حالی است که یکی از دلایل مهم برای هدف‌گذاری تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴، در اختیار داشتن ذخایر گازی است. که ایران دومین کشور دارای ذخایر گازی است که این موضوع می‌توانست رمز موفقیت برای توسعه صنعتی کشور باشد.

به هر حال کشور دارای ذخایر بسیاری از سنگ آهن در کنار ذخایر گازی بود. همچنین نیروی کار ارزان و متخصص باعث شد تا کشور به فکر توسعه صنعت فولاد افتاده و بتواند با افزایش تولید علاوه برآن که نیاز داخلی خود را تامین کند، در حوزه صادرات نیز برای کشور ارز آوری داشته باشد. تقریبا مسیر پیش‌بینی شده مسیر درستی بود و کشور توانست از یک واردکننده فولاد در سال ۹۱ به یک تولیدکننده فولاد تبدیل شود که امروز در میان ۱۰ کشور بزرگ تولیدکننده فولاد جهان حضور دارد. دستیابی به این موفقیت باعث شد تا شعار معدن به جای نفت هم جدی تر از گذشته مطرح شود. با بهره‌برداری از فاز آهن اسفنجی ۷ طرح فولادی و به دنبال ان ورود واحدهای فولادی این طرح‌ها به مدار تولید، دیگر صنعت فولاد به یکی از مهم‌ترین صنایع کشور که نقش مهمی در ارز آوری کشور داشت تبدیل شد. این موفقیت توانست رقابت بین تولیدکنندگان فولاد را بیش از گذشته کرده و یک به یک به سراغ طرح‌های توسعه‌ای رفته تا هم به ظرفیت اسمی دست پیدا کرده و هم اگر امکان‌پذیر بود از آن عبور کرده و سبد محصولاتی خود را متنوع کنند. این رقابت به اندازه‌ای پیش رفت که بسیاری از تولیدکنندگان فولاد شروع به اطلاع رسانی درباره رکوردزنی‌ها در تولید کردند. تقریبا آن توسعه‌ای که در حلقه میانی



عکس: آیدا فریدی

برای شمش فولاد پیش‌بینی می‌شد محقق شد و صنعت فولاد توانست به جایگاهی ویژه در صادرات غیر نفتی دست پیدا کند و ارز آوری خوبی برای کشور داشته باشد.

اما مسئله از جایی آغاز شد که زیرساخت‌های لازم برای تولید فولاد پا به پای این برنامه توسعه پیدا نکردند و امروز در آستانه رسیدن به اهداف ۱۴۰۴، عدم زیرساخت‌های لازم مانند آب، برق، گاز، مواد اولیه، حمل‌ونقل و... به بزرگترین چالش تولیدکنندگان فولاد تبدیل شده است. هرچند در بحث آب کشور با کمک شرکت‌های بزرگ معدنی توانست طرح ملی انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی را محقق کند اما مشکلات در حوزه برق و گاز روز به روز در حال عمیق تر شدن است. به نحوی که در بحث گاز پیش‌بینی کارشناسان حوزه نفت و گاز بر این است که بحران گاز در سال‌های آینده بیش از امسال عمیق می‌شود. افت فشار در پارس جنوبی باعث شد تا دولت صنعت فولاد را در صدر لیست قطعی گاز قرار دهد در حالی که این صنعت یک پای توسعه در کشور است. در کنار این موضوع تولید کمتر از ظرفیت در نیروگاه‌های سیکل ترکیبی باعث شد تا تولیدکنندگان فولاد برای احداث نیروگاه‌های برق وارد سرمایه‌گذاری شوند و به وزارت صمت نسبت به تامین برق مورد نیاز خودشان اعلام آمادگی کنند.

سید رضا فاطمی امین درباره موضوع تامین برق اظهار کرد: سال‌هاست مشکل قطعی برق و گاز در واحدهای تولیدی وجود دارد چرا که سرمایه‌گذاری در دهه گذشته برای توسعه شبکه برق و گاز صورت نگرفته است.

در موضوع برق با وزارت نیرو برای ساخت ۱۴ هزار مگاوات نیروگاه توافق کردیم و هم اکنون نیز برخی از واحدهای صنعتی، نیروگاه در حال احداث دارند که نخستین آن ۵۰۰ مگاوات در سمنان راه‌اندازی شده است. همچنین یکی دیگر از نیروگاه‌ها نیز برای فولاد مبارکه بوده که راه‌اندازی می‌شود. وزیر صمت تاکید کرد: در حوزه برق به این نتیجه رسیدیم که نمی‌توانیم منتظر توسعه صنعت برق در بخش‌های خارج از صنعت بمانیم، لذا این کار را آغاز کردیم تا طی یک برنامه سه ساله بتوانیم از تأمین برق واحدهای تولیدی اطمینان داشته باشیم و تولید کمترین آسیب را ببینند. البته بخش دیگر را باید با کاهش مصرف دنبال کنیم. فاطمی امین اضافه کرد: در حوزه گاز نیز با وزارت نفت مذاکره کردیم تا در حوزه پالایشگاه و خط لوله‌های انتقال به لحاظ فنی و در حوزه صنعت و معدن و تجارت حداکثر توان خود را به کار بگیریم تا عقب افتادگی در حوزه گاز به سرعت جبران شود. البته در این میان تدابیری هم صورت می‌گیرد به عنوان نمونه در تابستان امسال صنعت ۴ درصد به نسبت مدت مشابه سال قبل برق بیشتری استفاده کرد و این امر با همکاری وزارتخانه‌ای صمت و نیرو با نظم خوبی انجام شد و قطعی‌های یکباره برق که به تولید خسارات وارد می‌کرد، از بین رفت.

وی تاکید کرد: چالش اصلی ما در سال آینده گاز خواهد بود تا برق؛ که آن را هم با کار مشترک مرتفع می‌کنیم. همانطور که وزیر صمت هم اشاره کرد، چالش گاز در سال آینده جدی تر خواهد بود و این در حالی است که رقبا در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس برنامه جدی‌ای برای توسعه صنایع خود دارند. غفلت در توسعه موازی زیرساخت‌ها همراه با توسعه صنعت فولاد می‌تواند سهم بازارهای صادراتی را به رقبا واگذار کند، همانطو که در آمارهای ۹ ماهه نیزدر بخش هایی از جمله مقاطع تخت و آهن اسفنجی شاهد کاهش صادرات هستیم. درواقع امروز ظرفیت‌های ایجاد شده در صنعت فولاد باید به سراغ تامین نیاز خود در بخش زیرساخت بروند تا سرمایه گذاری‌های صورت گرفته از توجیه خارج نشود. در غیر این صورت نه تنها میزان تولید کاهش پیدا کرده و سهم صادراتی واگذار به رقبا می‌شود، بلکه حجم زیادی از اشتغال ایجاد شده نیز در خطر تعطیلی و بیکاری قرار می‌گیرد.

سرپرست مجتمع سنگ آهن سنگان خبرداد:

رکوردشکنی‌های پیاپی در «عسلویه شرق کشور»

سرپرست مجتمع سنگ آهن سنگان وابسته به ایمیدرو گفت: این معدن مشهور به عسلویه شرق کشور از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم موفق به ثبت رکوردهای پیاپی در حفاری اکتشافی، استخراج سنگ‌آهن، باطله‌برداری، تولید کنسانتره و گندله شده است.

به گزارش ایراسین، محمد گل‌محمدی افزود: مجتمع سنگ آهن سنگان جزو ۱۰ معدن برتر جهان است که به پایتخت سنگ آهن خاورمیانه و عسلویه شرق کشور معروف است.

وی بیان‌داشت: این مجتمع بیش از ۲۵ درصد خوراک فولاد کشور را تامین می‌کند و مطابق برنامه‌ریزی انجام شده، تا افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ این سهم و نقش به تامین یک‌سوم خوراک فولادسازان کشور افزایش خواهد یافت.

سرپرست مجتمع سنگ آهن سنگان خاطرنشان کرد: این مجتمع در ۳۰۰ کیلومتری جنوب مشهد واقع شده که ۲ هزار و ۲۰۰ هکتار پهنه صنعتی و معدنی دارد و در یک دهه گذشته پنج سرمایه‌گذار بزرگ فولادی به‌منظور تولید گندله و کنسانتره در این منطقه استقرار یافته‌اند.

وی تصریح‌کرد: مجتمع سنگ آهن سنگان با فعالیت در سه حوزه اکتشاف، استخراج و فروش، در تکمیل زنجیره فولاد کشور، همچنین رشد و توسعه فولاد میانی کشور بسیار حائز اهمیت است و یکی از برترین مجتمع‌های وابسته به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) محسوب می‌شود.

رئیس هیات اجرایی مجتمع سنگ‌آهن سنگان در ادامه به بیان برخی رکوردهای به‌دست آمده در ۱۸ ماه فعالیت دولت سیزدهم در این مجتمع (از مرداد ۱۴۰۰ تا بهمن‌ماه ۱۴۰۱) پرداخت و گفت: در این مدت پنج‌هزار و ۹۲۶ متر حفاری اکتشافی در این مجتمع انجام شد که در مقایسه به مدت مشابه گذشته (مرداد ۹۹ تا بهمن ۱۴۰۰) رشد بیش از ۲ هزار و ۶۰۴ درصدی نشان می‌دهد. وی بیان‌داشت: این مهم بیانگر آن است که رویکرد دولت، انجام اکتشافات بیشتر و مهیا کردن شرایط برای استخراج است. گل‌محمدی افزود: در این مدت ۱۲ مورد پروانه اکتشاف اخذ شد که حاکی از رشد ۲۰۰ درصدی است. وی خاطرنشان‌کرد: در مدت یاد شده بیش از ۳۰ میلیون تن سنگ‌آهن استخراج شد که در هم‌سنجی با مدت مشابه گذشته افزایش بیش از ۵۰ درصدی نشان می‌دهد.

سرپرست مجتمع سنگ آهن سنگان همچنین از رشد ۸۳ درصدی باطله‌برداری با انجام بیش از ۵۵ میلیون تن باطله‌برداری در ۱۸ ماه فعالیت دولت سیزدهم خبر داد و گفت: تولید سنگ آهن دانه‌بندی در این مدت به ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن رسید که حاکی از رشد ۴۵۰ درصدی است. وی اظهارکرد: در مدت مذکور بیش از ۱۱ میلیون تن کنسانتره و افزون بر ۱۲ میلیون تن گندله توسط سرمایه‌گذاران تولید شد که به ترتیب حاکی از رشد ۲۲ درصدی و افزایش ۱۰ درصدی است. گل‌محمدی، میزان اشتغال مستقیم ایجاد شده در مجتمع سنگ آهن سنگان در این مدت را ۵۰۰ نفر برشمرد که رشد ۷۰ درصدی نشان می‌دهد. وی ادامه‌داد: فولاد سنگان، فولاد سناباد، فولاد خراسان، هلدینگ کاوه پارس و اپال پارسیان، پنج سرمایه‌گذاری هستند که با هزاران میلیارد تومان سرمایه‌گذاری، نسبت به ایجاد و احداث کارخانجات تولید کنسانتره و گندله در این پهنه اقدام کرده‌اند.

رئیس هیات اجرایی مجتمع سنگ‌آهن سنگان همچنین گفت: از ابتدای امسال تا پایان دی‌ماه نیز پیمانکار گروه «الف» این مجتمع موفق به استخراج ۵.۹ میلیون تن محصول شده که بیش از کل تولید سال گذشته (۴.۵ میلیون تن) است.

وی افزود: همچنین پیمانکار گروه «ب» نیز در ۱۰ ماهه امسال ۱۲ میلیون تن کلوخه سنگ‌آهن (کل پارسال ۱۳ میلیون تن) استخراج کرد و بیش از ۵۵۶ هزار تن سنگ‌آهن دانه بندی (کل پارسال تولید ۴۲۲ هزار تن) تولید داشت.

تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در ابهام

یک تولیدکننده مقاطع فولادی گفت: با توجه به بحران انرژی که فولادسازان کشور به دلیل عدم مدیریت صحیح با آن مواجهند، به نظر نمی‌رسد تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ محقق شود.

ذهیب سرفرازیان گفت: البته اگر ما بتوانیم با کشورهای توسعه‌یافته جهان تعامل داشته باشیم و پایه‌های اقتصادی کشور را مستحکم کنیم، امکان تولید ۵۵ میلیون تن فولاد و حتی بیشتر از آن نیز قوت خواهد گرفت. وی بیان کرد: حدود ۱۵ سال است که فعالیت خود را در زمینه تولید انواع فولاد اعم از شمش فولادی تا محصولات نوردی مانند نبشی، ناودانی، تسمه و تیر آهن آغاز کرده‌ایم. ورق فولادی در ابعاد کمتر از ۱۰ تا ۱۵ سانتی‌متر نیز در سبد تولیدات مجموعه قرار دارد و همواره تلاش کرده‌ایم سبد کاملی از محصولات فولادی را در اختیار مشتریان خود قرار دهیم. وی در ادامه به تامین مواد اولیه مورد نیاز شرکت اشاره کرد و گفت: ریخته‌گری و تولید شمش فولادی در داخل مجموعه انجام می‌شود و به طور عمده از آهن اسفنجی در کنار قراضه آهنی به عنوان مواد اولیه مورد نیاز استفاده می‌کنیم. آهن اسفنجی از بورس کالای ایران و قراضه از بازار آزاد خریداری می‌شود. نرخ آهن اسفنجی در آخرین معاملات بورس کالای ایران به حدود ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم با احتساب ارزش افزوده رسیده است و قراضه آهنی نیز حدود ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم در بنگاه‌های ضایعاتی قیمت‌گذاری می‌شود. از آنجایی که ما از کوره‌های القایی در مجموعه استفاده می‌کنیم و میزان سرباره موجود در آهن اسفنجی و قراضه متفاوت است، بنابراین استفاده بیشتر از قراضه آهنی در دستور کار مجموعه قرار گرفته و مقرون‌به‌صرفه‌تر است. این فعال صنعت فولاد در ارتباط با چالش‌های بخش تولید، عنوان کرد: ناکارآمدی مدیریتی، مهم‌ترین معضلی است که طی ماه‌های اخیر با آن روبه‌رو هستیم. اثربخشی و بهره‌وری، دو عامل مهمی است که باید مورد توجه بنگاه‌های تولیدی قرار بگیرد. به نظر می‌رسد استراتژی درستی برای اثربخشی در حوزه اقتصاد کشور به ویژه بخش تولید تعریف نشده است که این مسئله برگرفته از وضع قوانین و دستورالعمل‌های غیرکارشناسانه و خلق‌الساعه است. علاوه‌براین، تورم موجود شرایط بازار را ملتهب ساخته که این امر منجر به از دست رفتن فرصت‌های شغلی و رونق و توسعه تولید شده است. باید توجه داشت زمانی که یک تولیدکننده با ضرر و زیان مواجه شود، بدون شک تولید ناخالص داخلی«GDP» کشور نیز با مشکل همراه خواهد شد. از سوی دیگر، مصرف‌کننده نهایی نیز در چنین شرایطی با چالش مواجه می‌شود و تمامی این مسائل دومینووار به تولید و اقتصاد کشور آسیب خواهد زد. در حالی که ذخایر غنی از انواع مواد معدنی در سراسر کشور وجود دارد، ما نباید دغدغه تامین مواد اولیه را داشته باشیم اما متاسفانه ناکارآمدی مدیریتی، بیشتر تولیدکنندگان را گرفتار کرده است. سرفرازیان در همین راستا ادامه داد: فاصله زمانی بین احداث خط تولید تا تولید نخستین محصول مجموعه در سال ۱۳۸۶، حدود ۶ ماه به طول انجامید و ما طی مدت زمان فعالیت خود همواره تلاش کرده‌ایم ضمن مدیریت مسائل داخلی شرکت، سناریوپردازی مناسبی برای مسائل خارجی مجموعه اعم از اجتماعی، اقتصادی زیست‌محیطی و... داشته باشیم؛ چراکه نمی‌توانیم در امور خارجی مرتبط با تولید دخالت کنیم و مبنای سیاست‌گذار با اهداف تولیدکننده در مسیر تولید کاملا متفاوت است. تغییر دیدگاه مدیریتی، مبنای چیدمان یک استراتژی است و در چنین شرایط سخت اقتصادی می‌تواند در بخش تولید اثرگذار واقع شود. یعنی به جای اینکه دولت در صنعت خودروسازی سرمایه‌گذاری و بازار آن را رقابتی کند، باید به دنبال رونق سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی باشد تا هم اشتغال‌زایی و هم درآمدزایی بیشتری در سراسر کشور داشته باشیم. شرایط درحال‌حاضر به نحوی است که دولت، بخش خصوصی را رقیب خود می‌داند؛ در حالی که رونق و توسعه تولید، مستلزم همکاری دولت و بخش‌های خصولتی و خصوصی است. اگر این اتفاق رخ دهد و انجمن‌های تخصصی و سندیکاها نیز روابط سازنده‌ای با سازمان‌های دولتی داشته باشند و همچنین استفاده از نخبگان و متخصصان در دستور کار بخش‌های مختلف قرار بگیرد، می‌توانیم طی یک بازه زمانی ۱۰ تا ۱۲ ساله به پیشرفت‌های خوبی در تولید دست پیدا کنیم و امیدوار به آینده باشیم.

وی در خصوص هدف‌گذاری دولت در راستای توسعه صنعت فولاد، مطرح کرد: هدف‌گذاری و اجرای چشم‌اندازهای مختلف کمک شایانی به صنعت فولاد کشور خواهد کرد. البته باید توجه داشت که صنعت فولاد با مازاد تولید همراه است و در چنین شرایطی نباید شاهد افزایش نرخ محصولات فولادی باشیم اما قیمت‌گذاری دستوری فولاد در بورس کالای ایران، فرآیند عرضه و تقاضا را با مشکل مواجه کرده است و باید تمهیدات لازم جهت ثبات نرخ در سطح بازار اندیشیده شود. وی با بیان اینکه درحال‌حاضر فعالان صنعت فولاد کشور با کمبود انرژی دست و پنجه نرم می‌کنند، خاطرنشان کرد: قطعی برق در فصل تابستان و قطعی گاز در فصل زمستان، به کابوسی برای فعالان صنعت فولاد کشور تبدیل شده است. درحال‌حاضر بیشتر صنایع با بحران انرژی مواجهند و متاسفانه چاره‌ای برای رفع این معضل نیز اندیشیده نمی‌شود. از سوی دیگر، وضع قوانین و دستورالعمل‌های غیرکارشناسانه نیز بر معضلات فعالان صنعتی به ویژه فولاد افزوده است و امیدواریم در آینده نزدیک، شاهد کاهش این معضل باشیم. سرفرازیان ضمن تاکید بر اهمیت به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص در کارگاه‌های تولیدی، ابراز کرد: فرآیند نورد در مجموعه ما به صورت دایرکت رول انجام می‌شود که نیازمند اپراتور متخصص است. شمش فولادی از انتهای دستگاه CCM بدون کوره پیش‌گرم و با همان دما وارد خط نورد می‌شود و ما از اپراتورهای هندی در مجموعه جهت بهبود فرآیند تولید بهره گرفته‌ایم. البته امیدواریم در آینده با حضور متخصصان داخلی، گام‌های مستحکم‌تری در حوزه بومی‌سازی برداریم. وی در پاسخ به سوال خبرنگار «فلزات آنلاین» مبنی بر اینکه تکنولوژی و ماشین‌آلات مورد نیاز شما تا چه اندازه بومی‌سازی شده است، اظهارکرد: درحال‌حاضر بالغ بر ۹۵ درصد اقلام مصرفی ما بومی‌سازی شده است. ضمن اینکه بخش عمده‌ای از تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز مجموعه ساخت داخل بوده و به غیر از ماشین‌آلات ابتدایی خط تولید که از کشور هند وارد کرده‌ایم، تمامی تجهیزات و قطعات مصرفی بومی‌سازی شده‌اند. البته امکان تولید یک سری گیربکس‌های خاص مورد استفاده در برخی ماشین‌آلات مجموعه وجود ندارد و چاره‌ای جز واردات آنها نداریم.

وی در ارتباط با چشم‌انداز صنعت فولاد، یادآور شد: با توجه به بحران انرژی که فولادسازان کشور به دلیل عدم مدیریت صحیح با آن مواجهند، به نظر نمی‌رسد تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ محقق شود. البته تعامل با کشورهای توسعه‌یافته جهان و استحکام پایه‌های اقتصادی کشور، امکان تولید این میزان فولاد و حتی بیشتر از آن را قوت خواهد بخشید؛ چراکه ظرفیت کافی در این زمینه وجود دارد و حتی می‌توان به صادرات هرچه بیشتر محصولات فولادی به کشورهای همسایه و نقاط مختلف امیدوار بود.

یادداشت

مجبور به معدنکاری فراسرزمینی هستیم



امین صفری
معاون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

مزایای معدنکاری خارج از مرزهای جغرافیایی و سرزمین مادری به‌طورقطع بیش از آسیب‌های آن است.

این کار سابقه دور و درازی دارد و کشورهای پیشرفته از قرون گذشته تجربه معدنکاری در نقاط دیگر جهان را دارند، البته در آن زمان، این نوع معدنکاری شکل استعماری داشت و کشورهای قوی‌تر و صنعتی‌تر، مواد خام کشورهای کمتر توسعه‌یافته را استخراج و با استفاده از آن برای خود ارزش‌افزوده ایجاد می‌کردند.

در حال حاضر هم،کشورهایی مانند چین که رشد اقتصادی بالایی دارند، در سال‌های گذشته از مناطق گوناگون دنیا از جمله ایران مواد خامی مانند سنگ‌آهن دانه‌بندی‌شده یا سایر مواد معدنی را می‌خریدند و در کشور خودشان فرآوری و فولاد و محصولات پایین‌دستی، حتی خودرو و دیگر صنایع مصرفی تولید و صادر می‌کردند.

البته در دنیای امروز پرداختن به این کار براساس قوانین و قواعد بین‌المللی است. معدنکاری فراسرزمینی اصولا فعالیت مثبتی ارزیابی می‌شود و ما هم مجبور و شاید محکوم به آن هستیم، زیرا به‌زودی با کمبود مواد معدنی موردنیاز برای رشد و توسعه کشور روبه‌رو خواهیم شد. به‌دلیل واحدهای فولادی که در دست احداث است، در این حوزه حدود ۱۵الی ۲۰سال دیگر، ما با فقدان یا کمبود شدید سنگ‌آهن روبه‌رو می‌شویم. درباره سایر مواد معدنی به‌ویژه فلزات، مثل سرب، روی و آلومینیوم، هم کم‌وبیش همین مشکل وجود دارد. به‌طورقطع اگر از امروز معادنی را شناسایی نکنیم و دست‌به‌کار استخراج نشویم، کارخانه‌های کشور با کمبود مواد موردنیاز روبه‌رو خواهند شد.

بنابراین معادل قرار دادن معدنکاری فراسرزمینی با موضوع فرار سرمایه از کشور از اساس نادرست است.

اگر با این اقدام شرکت‌های معدنی داخل کشور بتوانند به شرکت‌های بزرگ بین‌المللی تبدیل شوند و خارج از کشور ایجاد ارزش کنند، فرار سرمایه اتفاق نمی‌افتد و نام درست آن «سرمایه‌گذاری بین‌المللی» است.

از سوی دیگر، اگر بتوانیم سرمایه‌گذاری خارجی جذب بخش معدن کشور کنیم، توان پولی و مالی کشورمان افزایش می‌یابد و توسعه با هزینه کشورهای دیگر اتفاق می‌افتد که صددرصد مثبت است، البته توسعه‌ای که زیرساختی باشد و دانش فنی و زیرساخت و کارخانه ایجاد کند؛ نه آنکه سرمایه خارجی بیاید و مواد اولیه و خام را ببرد، زیرا در شرایطی که ما در بخش معدن پیشرفت کرده و وارد تولید صنایع پایین‌دستی شده‌ایم، نیازی به خام‌فروشی به این شکل نداریم.

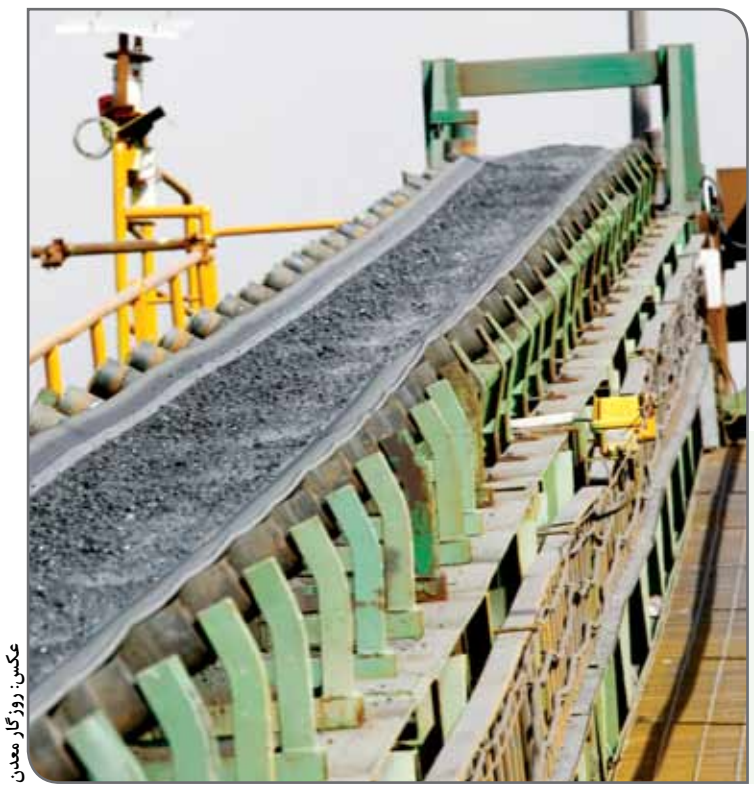
باید کشور را به سمت‌وسویی سوق بدهیم که بتوانیم از سرمایه خارجی استفاده کنیم؛ برای اینکه کارخانه بزنیم، صنایع پایین‌دستی ایجاد کنیم، دانش فنی بیاوریم و با استفاده از ارز خارجی، زیرساخت‌های کشور، خط انتقال آب، برق، ریل و نیروگاه را توسعه دهیم. البته فرصت سرمایه‌گذاری خارجی در حال حاضر هم به‌خاطر شرایط تحریمی که مانع بسیار مهم است و هم ناامنی سرمایه‌گذاری در کشور، چندان مهیا نیست. علاوه بر این، نمونه‌های ناموفق گذشته و بدعهدی‌هایی که از سوی کشور ما اتفاق افتاده، زمینه سرمایه‌گذاری را دشوارتر کرده است. برای مثال، شرکت معتبر ریوتینتو چندی پیش در یک معدن طلا در غرب کشور سرمایه‌گذاری کرد،اما متاسفانه همکاری با مشکلاتی روبه‌رو شد و ادامه پیدا نکرد. عواقب منفی چنین اتفاقاتی فقط به یک معدن محدود نمی‌ماند و به کل کشور در یک برهه تاریخی بلندمدت آسیب می‌رساند و امنیت سرمایه‌گذاری را زیرسوال می‌برد.

دولت باید برای حفظ امنیت سرمایه‌گذاری خارجی،اقداماتی انجام دهد و حفظ سرمایه خارجی را تضمین کند. به‌عنوان مثال، در بسیاری از کشورها به شرکت‌های بین‌المللی ضمانت می‌دهند که سرمایه آنها از تغییر قوانین مصون است یا ضمانت می‌کنند که ارز واردشده تحت هر شرایطی ایمن بماند.

در حال حاضر شرکت‌های بزرگ خصوصی کشور در حوزه معدن، هم آمادگی دارند و هم بیشترشان باتوجه به پیش‌بینی که از وضعیت مواد معدنی کشور دارند، تلاش می‌کنند که در حوزه بین‌المللی حضور پیدا کنند و معدنکاری فراسرزمینی انجام دهند و اگر این کار از سوی وزارت صمت یا نهادی که از سوی این وزارتخانه مسئول می‌شود، برنامه‌ریزی و فاز اجرایی و عملیاتی آن آغاز شود، نتایج مثبت بسیاری خواهد داشت و هم بخش خصوصی قوی‌تر می‌شود و در عرصه بین‌المللی حضور می‌یابد و هم از موازی‌کاری و رقابت‌های کاذب داخلی که گاهی برای گرفتن یک معدن خارجی اتفاق می‌افتد، جلوگیری خواهد شد. باید کشور این رویکرد را دنبال کند و خوشبختانه زمزمه‌های آن به‌گوش می‌رسد، اما هنوز عملیاتی نشده است.

دربررسی عملکرد بخش معدن و صنایع معدنی در سالی که گذشت مطرح شد

فولادی‌ها نباید معدنداری کنند



عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

سالی که به آخرین ماه آن نزدیک می‌شویم، سالی پرچالش برای معدن و صنایع معدنی بود.

از افزایش حقوق و دستمزد نیروی انسانی و قیمت‌گذاری برای حمل بار گرفته تا گلایه‌های همیشگی درباره افزایش حقوق دولتی، کمبود ماشین‌آلات و تجهیزات، فرسودگی و ناکارآمدی زیرساخت‌ها، قطع برق و گاز و...بارها گفته شد و جواب قانع‌کننده‌ای هم نیافت.

البته در نیمه دوم سال، اقداماتی در اتاق فرماندهی صنعت و معدن رخ داد که تاحدودی رضایت فعالان این حوزه را جلب کرد که از آن جمله می‌توان به آزادسازی مشروط واردات ماشین‌آلات سنگین اشاره کرد.

حال که به پایان سال رسیده‌ایم، معدنداران روزهای رفته را چطور ارزیابی می‌کنند و چشم‌انداز سال آتی را چگونه می‌بینند؟

در گفت‌وگوی امروز «روزگارمعدن»، روایت مجید معصومی‌گودرزی، معدندار و عضو انجمن سنگ‌آهن ایران را، از سال ۱۴۰۱ می‌خوانیم و نگاهی به افق پیش‌رو می‌اندازیم.



● شرایط معدن و معدنداری در امسال را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

کشور ما ظرفیت زیادی در بخش معدن دارد، اما تا امروز نگاه خوبی به این بخش نشده است.

اگر تا دیروز ثروت اصلی کشور نفت بود، امروزه این حقیقت آشکار شده است که ثروت عظیم دیگری به نام معدن در اختیار داریم. خوشبختانه با مشخص شدن تحریم گریزی و نقشی که معدن در بخش تولید ایفا می‌کند، این بخش مورد توجه بیشتری قرار گرفته است، اما نباید توجه‌ها مقطعی و موقتی باشد و آن را به‌چشم منبعی درآمدی کوتاه‌مدت در نظر گرفت. برای بهره‌برداری از بخش معدن، باید نگاهی بلندمدت داشته باشیم و روی این دارایی سرشار کشور سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهیم.

● چالش‌های بزرگ این حوزه چیست؟

ایران در زمینه برخورداری از ذخایر معدنی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا به‌شمار می‌رود، اما همان‌طور بارها و بارها اشاره شده که در زمینه اکتشاف بسیار ضعیف بوده‌ایم که علت عمده آن ضعف تکنولوژی است. متخصصان ما در حوزه اکتشاف بسیار توانمند هستند و به‌جرأت می‌توان گفت، در این زمینه در جهان حرفی برای گفتن داریم، اما متاسفانه تا ابزاری وجود نداشته باشد، نمی‌توان کاری کرد.

در مناطقی هم که اکتشافات خوبی انجام گرفته است، در زمینه استخراج، فعالیت قابل‌قبولی انجام نشده که باز هم علت اصلی، ضعف امکانات، تکنولوژی و زیرساخت است.

مشکل دیگری که امسال همچنان با آن دست‌به‌گریبان بودیم، کمبود تجهیزات است. تجهیزات و ماشین‌آلاتی که ما در معادن به کار می‌بریم، کاملا مستهلک هستند، در نتیجه هزینه سرباری ایجاد می‌کنند.

ضعف زیرساخت‌ها از جمله جاده و مسیر دسترسی، چالش دیگر معدنکاری است. معمولا معادن در کنار جاده‌ها نیستند و در مناطقی دورافتاده واقع شده‌اند، بنابراین توسعه جاده‌ها از ضروریات معدنکاری است.

کمبود انرژی هم به یکی از مشکلات حاد فعالیت‌های صنعتی و معدنی تبدیل شده است. در تابستان گذشته مراکز صنعتی با مشکل قطع برق رو به رو بودند که بیش از یک ماه و نیم طول کشید و در زمستان هم که با قطع گاز مواجه شده‌اند و به‌این ترتیب نرخ مواد اولیه از محصول گران‌تر شده است.

یکی دیگر از آسیب‌های جدی که حوزه معدن با آن روبه‌رو شده، این است که متخصصان کشورمان به‌دلیل مشکلات فوق، رغبتی به فعالیت در این حوزه ندارند و به‌راحتی این حوزه نیروهای توانمند خود را از دست می‌دهد.

همگی ما به این مشکلات واقف هستیم و از اتفاق راه‌حل آن را هم می‌دانیم، اما متاسفانه برنامه و اراده‌ای برای برون‌رفت از این بن‌بست‌ها وجود ندارد. مدیران هر روز طرح و برنامه‌ای ارائه می‌کنند و قول می‌دهند که مشکلات را برطرف کنند، اما هنوز زمان عملی کردن قول‌ها نرسیده است.

● به‌طور خاص رشد زنجیره فولاد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بزرگ‌ترین دغدغه سیاست‌گذاران ما همواره افزایش میزان تولید فولاد بوده است، زیرا این محصول محور توسعه به‌شمار می‌رود، یعنی در هر جایی و هر صنعتی از صنایع ساختمان گرفته تا تولیدات دیگر، نخستین چیزی که نیاز دارد محصولات زنجیره آهن و فولاد است.

اما به‌دلیل برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدتی که تاامروز انجام گرفته، فقط به انتهای زنجیره توجه شده است، در حالی که برای توسعه این صنعت باید کل زنجیره همزمان توسعه پیدا کند. رشد متوازن، مهم‌ترین موضوعی است که در هر صنعتی باید موردتوجه قرار گیرد، اما همان‌طور که اشاره شد در این زنجیره، که از سنگ‌آهن شروع می‌شود و به کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی، ذوب و ریخته‌گری و... می‌رسد، توازن به‌هم‌خورده و به‌همین دلیل شبیه بدنی شده است که بخش‌های گوناگون آن از شکل طبیعی خود خارج شده‌اند. برای مثال، یک دست بزرگ‌تر و دست دیگر، کوچک‌تر و به‌طبع این شرایط مشکل‌آفرین است. در رشد متوازن همه بخش‌ها باید به‌قدر استعدادشان موردتوجه قرار گیرند و رشد کنند.

> رشد متوازن، مهم‌ترین موضوعی است که در هر صنعتی باید موردتوجه قرار گیرد، اما همان‌طور که اشاره شد، در این زنجیره، که از سنگ‌آهن شروع می‌شود و به کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی، ذوب و ریخته‌گری و... می‌رسد، توازن به‌هم‌خورده و به‌همین دلیل شبیه بدنی شده است که بخش‌های گوناگون آن از شکل طبیعی خود خارج شده‌اند

● معادن سنگ‌آهن چگونه باید موردحمایت قرار گیرند؟

در چند سال گذشته به‌علت بالا بودن نرخ سنگ‌آهن، اوضاع و شرایط مطلوب بود، اما امروز نرخ جهانی سنگ‌آهن بسیار افت کرده است و قابل مقایسه با فولاد نیست. ازاین‌رو، معدنداران واقعا روزهای سختی را می‌گذرانند. از یک‌سو، دولت افزایش درآمد فولادی‌ها را ملاک سنجش قرار می‌دهد و با این تصور که در ابتدای زنجیره هم، وضع به همین منوال است، حقوق دولتی معادن را چندین برابر می‌کند و از سوی دیگر، همه هزینه‌های این بخش را باید به نرخ دلار انجام داد، اما محصول، ریالی به‌فروش می‌رسد. به‌این ترتیب، روشن است که همه معادن کوچک رو به تعطیلی می‌روند و تا امروز هم، بسیاری از آنها به این سرنوشت دچار شده‌اند.

سوال اینجاست که مگر کشور ما چقدر معدن بزرگ دارد که به‌راحتی بتوان از معادن کوچک چشم‌پوشی کرد؟ ما باید استراتژی دقیق‌تری برای معادن کوچک زیر یک‌میلیون تن تعریف کنیم، زیرا با این هزینه‌ها و این نرخ فروش، نمی‌توان دوام آورد و سال پیش‌رو سال سختی برای معدنداران خواهد بود.

البته باید به این نکته اشاره کرد که روند صعودی نرخ ارز می‌تواند فرصتی برای رشد معدن و صنایع معدنی باشد. به‌قول معروف، هر جایی که تهدیدی وجود دارد، حتما فرصتی هم هست. بنابراین، نباید از تهدید ترسید، بلکه باید فرصت‌های رشد را در آن پیدا کرد.

● شرایط فولادسازان، امسال چگونه بوده است؟

رشد دلار برای آخر زنجیره بسیار خوب است و فولادسازان از بالاتر رفتن نرخ دلار استقبال می‌کنند، چون بیشتر تولید آنها صادر می‌شود. البته این فرصت مغتنمی است که باید از آن استفاده کرد، اما نکته اینجاست که باید در کنار آن، به بقیه زنجیره، به‌ویژه معادن هم منافعی برسانیم، چون اگر سنگ‌آهنی نباشد، فولادی هم نیست.

اما متاسفانه هیچ توجهی به رفع مشکل معدنداران نمی‌شود و آن‌طور که باید، مورد حمایت قرار نمی‌گیرند، در عوض حقوق دولتی آنها چندین برابر رشد داشته است.

● به تازگی می‌بینیم که فولادسازان به معدنداری گرایش پیدا کرده‌اند، نظر شما در این‌باره چیست؟

من موافق نیستم که فولادی‌ها معدنداری کنند. این کار اشتباهی است و منجر به انحصارگرایی می‌شود که عواقب ناخوشایندی به‌بار می‌آورد. فولادکاران، تخصصی در این زمینه ندارند و نگاه معدنداری با صنعتکاری بسیار متفاوت است. یکی از مهم‌ترین آسیب‌هایی که در این زمینه ایجاد می‌شود، از بین رفتن معدنداری خرد است. ایران جزو ۱۰ کشور تولیدکننده فولاد است و به‌طبع باید بخش خصوصی این کشور هم بسیار قدرتمند باشد. امروزه فولادمبارکه، ذوب‌آهن و شرکت‌های دیگر، سرمایه‌گذاری‌های بزرگی انجام می‌دهند، اما این روند دیر یا زود معادن کوچک‌مقیاس را از میدان خارج می‌کند و حجم زیادی از فرصت‌های شغلی از میان خواهد رفت. این نتیجه توجه انحصاری به آخر زنجیره و نادیده گرفتن معدن و معدنکاری است.

مطمئنا چند سال آینده حسرت این روزها و فرصت‌هایی را که ازدست‌رفته است، خواهیم خورد.

● باتوجه به رشدی که برای تولید فولاد پیش‌بینی شده است، چاره‌ای جز افزایش تولید سنگ‌آهن نیست. چرا فولادسازان نباید در این زمینه ورود کنند؟

افزایش تولید سنگ‌آهن یکی از مهم‌ترین اولویت‌هاست، اما آیا کسی به این موضوع فکر کرده که زیرساخت‌های فعلی، جوابگوی افزایش تولید هست یا خیر؟

حال که شرکت‌های فولادی بزرگ پا به میدان گذاشته‌اند و استخراج سنگ‌آهن را افزایش داده‌اند، مطمئنا در قدم اول با مشکل حمل روبه‌رو خواهند شد.

● گفته می‌شود، امسال فعالیت در زمینه معدن رشد قابل توجهی داشته است و پیش‌بینی می‌شود که سال آینده هم، این روند ادامه یابد. نظر شما در این‌باره چیست؟

همان‌طور که اشاره شد، باید به این حوزه نگاه استراتژیک و بلندمدت داشته باشیم. شاید معدن در ۲ یا ۳ سال اخیر رشد قابل توجهی را تجربه کرده و درآمد خوبی به‌دست آورده است، اما آیا این روند با مشکلات و کمبودهای موجود، در سال‌های بعدی هم ادامه خواهد داشت؟ از سال ۹۵ به این‌سو، رشد نرخ جهانی سنگ‌آهن باعث شد، میل و رغبت بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در این زمینه بیشتر شود، اما امروز که قیمت‌ها افت کرده، سرمایه‌گذاری هم کاهش یافته است.

از طرف دیگر، روش‌هایی که ما برای استخراج به کار می‌بریم، بسیار سنتی و ناکارآمد است، اما نمی‌توانیم برای روزآمد کردن فعالیت‌های خود ماشین‌آلات و تکنولوژی نوین به کشور وارد کنیم، زیرا مانع بزرگی به نام «تولید داخل» سر راه قرار گرفته است. این در حالی است که هم صنعتگر و هم معدندار، مایل به استفاده از تولیدات داخلی هستند، اما کارخانه‌های ماشین‌سازی ما نمی‌توانند دستگاه‌هایی با مشخصات موردنیاز تولید کنند، اما متاسفانه به وزارتخانه اعلام کرده‌اند که قادر به ساخت این دستگاه‌ها هستند و به‌این ترتیب جلوی واردات گرفته شده است.

این مشکلی بسیار بزرگ است که زمینه دلسردی عمیق بخش خصوصی را فراهم آورده و واقعیت این است که سرمایه‌گذاری در حال حاضر هم وضعیت چندان مناسبی ندارد و اگر بخش خصوصی خود را عقب بکشد، روند سرمایه‌گذاری کاهشی بیشتری پیدا می‌کند که بسیار نگران‌کننده است.

ناگفته نماند که یکی از اقدامات خوبی که امسال با دستور وزیر انجام شد، آزادسازی مشروط واردات ماشین‌آلات بود که اتفاق بسیار مبارکی است، اما به‌نظر من، باید دامنه آن گسترده‌تر شود. البته باید به تولید ملی هم توجه زیادی داشت، اما بهترین محرک برای رشد آنها آزادسازی واردات است. وقتی همه بتوانند هرچه می‌خواهند را چه از بیرون مرزها، چه از داخل کشور تهیه کنند، رقابتی سالم ایجاد می‌شود. همه‌جای دنیا کار به‌همین ترتیب پیش می‌رود. بخشی از نیازهای جامعه جزو کالای اساسی و پایه‌ای است که شرایط مبادله آنها متفاوت با دیگر کالاهاست و دولت بر آن نظارت دارد. اما بازار برای دیگر کالاها رقابتی است. ماشین‌آلات معدنی ما متعلق به ۲۰ سال پیش و دستگاه‌هایی از رده خارج است. اگر واردات تجهیزات و ماشین‌آلات کاملا آزاد باشد، رقابت ایجاد می‌شود، البته چند سالی، سختی وجود دارد، اما بعد همه‌چیز بر جای اصلی خود قرار خواهد گرفت.

باید این مسائل مدیریت شوند و اگر بتوان با برنامه‌ریزی درست، استفاده از نیروهای جوان و متخصص، استراتژی‌های دقیق و استفاده از نظرات تشکل‌های تخصصی کمی از حجم مشکلات کم کرد، می‌توان به آینده خوش‌بین بود، اما در شرایط فعلی باوجود مشکلات اساسی در زیرساخت‌ها چشم‌انداز بلندمدت چندان روشن نیست.

اما به‌نظر می‌رسد، اشتیاق برای سرمایه‌گذاری در انتهای زنجیره بیشتر شده است.

بله، اما در این حوزه هم ۲ اشکال اساسی وجود دارد؛ اول اینکه از اساس توسعه شرکت‌های فولادی بر چه مبنایی انجام می‌گیرد؟ آیا جانمایی کارخانه‌های فولادی درست انجام می‌شود؟ در هر سرمایه‌گذاری باید نخستین کاری که انجام شود، مکان‌یابی درست است، یعنی باید دید زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، انرژی و امکانات حمل و... به‌شکل مناسبی وجود دارد یا خیر. ما در حال حاضر بخش زیادی از فولاد تولیدی خود را صادر می‌کنیم، بنابراین چرا محل احداث کارخانه‌های جدید فولاد در مناطقی بسیار دور از دریا است؟ چرا نباید در شهرهای ساحلی باشند که هم آب مصرفی خود را از این محل تامین کنند و هم هزینه حمل کاهش پیدا کند؟ اشکال دیگر این است که در حال حاضر اگر به زنجیره فولاد نگاه کنیم، با تعداد قابل توجهی شرکت فولادی روبه‌رو می‌شویم که هیچ‌یک تولیدکننده نیستند و تنها به خریدوفروش و دلالی محصولات می‌پردازند و از این راه سود کلانی هم به‌دست می‌آورند.

● آیا شورای سیاست‌گذاری زنجیره معدنی می‌تواند گرهی از مشکلات معدن باز کند؟

به‌عقیده من، تا زمانی که ارزش فعالیت‌های بخش خصوصی در رشد اقتصادی دیده نشود، هیچ تشکل بخش خصوصی کارآیی نخواهد داشت. برای اینکه تفاوت فعالیت دولتی و بخش خصوصی را بتوان دریافت، کافی است شیوه مدیریت مجموعه‌ای را در نظر بگیرید که به شخص شما تعلق دارد، با مجموعه‌ای که دولتی است. اگر این ۲ شیوه و حاصل و خروجی کار را در ذهن در کنار هم قرار دهیم، تفاوت، کاملا روشن خواهد شد.

باتوجه به این مثال، به‌نظر من، تنها راه توسعه بخش معدن واگذاری مسئولیت‌های دولتی به بخش خصوصی است.

دولت فعلی اقدامات خوبی را آغاز کرده است و به گمان من اهداف خوبی دارد و تلاش می‌کند، تحولات مثبتی ایجاد کند، اما پیشنهاد می‌کنم در این مسیر از کمک متخصصان و صاحب‌نظران بهره بیشتری بگیرد، زیرا بسیاری از استراتژی‌هایی که در پیش می‌گیرد، چندان تخصصی نیست و به نتیجه موردنظر ختم نمی‌شود.

● چشم‌انداز سال آینده را چطور می‌بینید؟

امیدواریم در سال پیش‌رو، اتفاقات خوبی در زنجیره فولاد بیفتد، اما باید به‌هوش بود که این اتفاقات کوتاه‌مدت مغرورمان نکند، چون با مشکلاتی که ذکر آن رفت، سال‌های سختی در پیش خواهیم داشت.

نتیجه همت، تلاش و خودباوری

درخشش فولادمردان خوزستانی در سی‌وچهارمین جشنواره امتنان از واحدهای برتر خوزستان

افتخارآفرینی کارگران فولاد خوزستان با دریافت ۵ رتبه در بین کارگران ۴ هزار شرکت خوزستانی

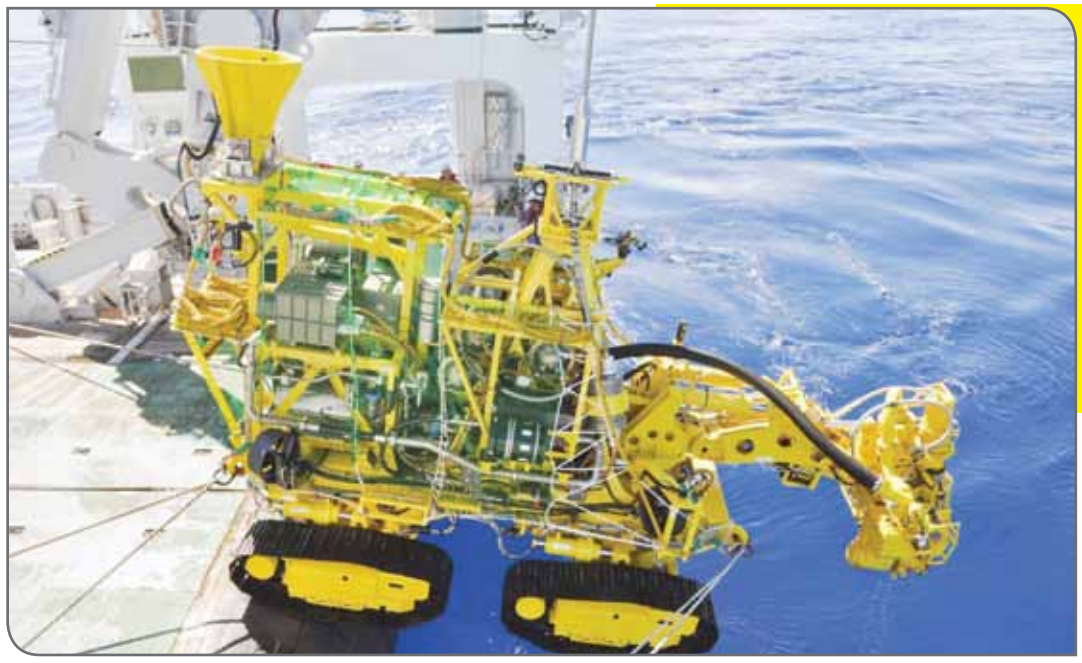
در جشنواره امتنان (نخبگان کار و صنعت) که از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هرساله در سطح کشور برگزار می‌گردد، تعداد پنج نفر از کارگران شرکت فولاد خوزستان در جشنواره امسال خوش درخشیدند.

روز سه‌شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۱ طی مراسمی که با حضور جمعی از مدیران استانی و کشوری در سالن اجتماعات اداره کل تعاون،کار و رفاه اجتماعی استان برگزار گردید، تعداد پنج نفر از کارگران شرکت فولاد خوزستان در جشنواره امسال پس از ممیزی و داوری انتخاب و از آنان تقدیر بعمل آمد.

این جشنواره هر ساله با هدف تجلیل از کارگران، گروه‌های کاری و واحدهای نخبه و نمونه و همچنین به منظور ترویج و تقویت فرهنگ کار و در دو مرحله استانی و کشوری و در سه بخش صنعت، خدمات و کشاورزی انجام می‌شود. در این مراسم لوح واحد شایسته تقدیر از آن مهندس ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان شد و محمد فغفوری از کارکنان بخش واحد تحقیقات شرکت به عنوان برگزیده بخش صنعت و از محمد جامعی، جمیله باوی،حسن امتی و محمد فیض‌بخش به نمایندگی از روابط عمومی فولاد خوزستان به‌عنوان برگزیدگان بخش گروه کار نمونه با اهدا تندیس و لوح قدردانی بعمل آورده شد.



استخراج مواد معدنی این‌بار در اعماق اقیانوس!



گروه معدن

وقتی بشر برای دستیابی هر چه بیشتر به مواد معدنی که چرخ صنایع را می‌چرخاند به بهره‌برداری از ذخایر ماه و مریخ می‌اندیشد و شرکت‌های مستقر در اقتصادهای بزرگ جهان از سرمایه‌گذاری بر پروژه‌های مرتبط با این ایده می‌گویند، دیگر استخراج مواد معدنی در بستر آب‌ها چیز عجیبی نیست.

به گزارش تجارت نیوز، داستان از این قرار است که در بستر اقیانوس آرام کلوخه‌هایی شبیه به سیب زمینی قرار گرفته‌اند که سرشار از مواد معدنی هستند. البته نه اینکه این منابع معدنی در خشکی‌ها پیدا نمی‌شوند، اما آنچه بشر را به منابع زیرآبی ترغیب می‌کند، حجم بیشتر و دسترسی آسان‌تر است.

با این حال همان‌گونه که در خشکی‌ها طبیعت بهای سنگینی برای استخراج مواد معدنی به‌دست انسان می‌دهد، اکوسیستم اعماق اقیانوس آرام هم از پیامدهای منفی استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها در امان نمانده است.

◉ در اعماق آب چه موادی وجود دارد؟

بنا بر گزارشی که وب‌سایت ماینینگ-تکنولوژی در دسامبر سال گذشته میلادی منتشر کرده، آغاز پروژه استخراج مواد معدنی در بستر آب‌ها به سال ۱۹۹۴ میلادی برمی‌گردد. در آن سال سازمان بستر آب‌های بین‌المللی ملزم شد در زمینه حمایت کامل از دریاها برای پیامدهای مضری که امکان دارد پروژه‌های یادشده ایجاد کند اعلام تعهد کند و همچنین متوجه باشد محدودیت‌هایی در دامنه فعالیت‌های او وجود دارد.

در این بین باید توجه داشت که سازمان بستر آب‌های بین‌المللی تنها بر آب‌های بین‌المللی تسلط دارد و نمی‌تواند به آب‌های سرزمینی وارد شود. بنا بر گفته مرکز تحقیقات پیو در امریکا حدود ۶۰ درصد از بستر آب‌های جهانی در خارج از قلمروهای ملی قرار گرفته‌اند.

با همه محدودیت‌های یادشده موضوع قانون‌گذاری هنوز جای کار دارد. تا به حال هیچ چارچوب قانونی برای استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها تدوین نشده است؛ فقط در ماه اوت سال گذشته مذاکراتی در این باره انجام شد، اما توافقی صورن نگرفت. با این حال، نبود چارچوب قانونی سرمایه‌گذارانی را که به ذخایر خوابیده در بستر اقیانوس آرام چشم دارند از حرکت بازنداشت.

نائورو کشوری جزیره‌ای و کوچک در منطقه میکرونزی قاره اقیانوسیه در یکی از شرکت‌های زیرمجموعه شرکت کانادایی تی‌ام‌سی سرمایه‌گذاری کرد تا استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها را در منطقه کلاریون-کلیپرتون انجام دهد. مساحت این منطقه ۴.۵ میلیون کیلومترمکعب از اقیانوس آرام است. تی‌ام‌سی تصمیم دارد مجوز بهره‌برداری را در امسال میلادی بگیرد و در صورت توفیق در دریافت مجوز سال آینده پروژه را آغاز کند.

با این حال در ماه سپتامبر سال گذشته میلادی سازمان بستر آب‌های بین‌المللی مجوز انجام یک استخراج آزمایشی را به تی‌ام‌سی اعطا کرد. به گفته شرکت کشتیرانی آلسیز در پروژه‌ای هشت هفته‌ای حدود ۴۵۰۰ تن کلوخه‌های پلی‌متالیک حاوی مواد معدنی استخراج و با کشتی هیدن‌جِم به خشکی آورده شد.

اما طرفداران محیط‌زیست دست‌بردار نبودند؛ آنها از مکزیک و نیوزیلند به نائورو آمدند و در برابر کشتی تجمع کردند و گفتند اینجاییم، چون استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها سلامت اقیانوس و همه پدیده‌هایی که حیات و معیشت آنها وابسته به اقیانوس است را تهدید می‌کند. اقیانوس آرام زیستگاه بیش از نیمی از جانداران روی زمین است.

با همه این‌ها سرمایه‌گذاران بر پروژه‌های استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها می‌گویند جهان در تقلا برای دستیابی به مواد معدنی است که در فرآیند انتقال از انرژی‌های فسیلی به انرژی‌های تجدیدپذیر به آنها نیاز دارد.

بنا بر گفته آژانس بین‌المللی انرژی، در فناوری‌های مرتبط با انرژی‌های پاک بیشترین تقاضا برای مواد معدنی حیاتی وجود دارد. این سازمان برآورد می‌کند که تقاضای بخش انرژی پاک برای مس و عناصر نادر خاکی در دو دهه آینده بیش از ۴۰ درصد افزایش پیدا خواهد کرد. همچنین تقاضا برای نیکل و کبالت بیش از ۶۰ درصد و تقاضا برای لیتیوم ۹۰ درصد بیشتر از اندازه کنونی خواهد بود و صنایع جهان در تلاش برای همگامی با این تقاضای فزاینده هستند.

مقادیر زیادی از مواد معدنی یادشده در کلوخه‌های پلی‌متالیک موجود بر بستر اقیانوس پیدا می‌شوند؛ به ویژه مس، نیکل، کبالت و منگنز. این اجسام سیب‌زمینی شکل حاوی مواد معدنی برای نخستین بار در سال ۱۸۷۳ میلادی و در جریان سفر کشتی اچ‌ام‌اس‌چَلنجِر کشف شدند. این اجسام دربردارنده انواع گوناگونی از مواد معدنی هستند که در طول میلیون‌ها سال شکل گرفته‌اند و، چون بر روی بستر دریا قرار دارند و به آن نچسبیده‌اند فرآیند جمع‌آوری تقریبا ساده است و نیاز به حفاری در مقیاس بزرگ نیست.

با این حال آژانس جهانی انرژی می‌گوید درحال‌حاضر هیچ نشانه‌ای از کمبود منابع در دسترس بر روی زمین وجود ندارد و سیاره سرشار از مواد معدنی موردنیاز صنایع است. بنا بر برآورد سازمان زمین‌شناسی امریکا ۸۸۰ میلیون تن ذخایر مس و ۹۵ میلیون تن ذخایر نیکل در خشکی‌های زمین کشف شده است. آژانس جهانی انرژی البته به نگرانی‌ها در مورد محدودیت ذخایر موجود در خشکی‌ها هم اشاره می‌کند و این موضوع بر جذابیت مواد معدنی مستقر بر بستر آب‌ها می‌افزاید. بنا بر برآورد سازمان زمین‌شناسی امریکا ۱۲۰ میلیون تن ذخایر کبالت در بستر آب‌ها پیدا می‌شود در حالی که حجم کبالت موجود بر خشکی‌ها ۷.۶ میلیون تن است.

شرکت کانادایی تی‌ام‌سی که پیش‌تر معرفی شد تاکید دارد استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها برای دستیابی به مواد معدنی که در انتقال انرژی از سوخت‌های فسیلی به منابع پاک انرژی مصرف می‌شوند، ضروری است. این عناصر نقش مهمی در ساخت وسایل حمل‌ونقل برقی دارند.

تی‌ام‌سی امیدوار است سالانه ۱.۳ میلیون تن کلوخه خیس از بستر آب‌ها استخراج کند و بر این باور است استخراج کلوخه از محدوده‌هایی که این شرکت مجاز به برداشت از آنهاست، می‌تواند مواد معدنی موردنیاز برای ساخت ۲۸۰ میلیون وسیله حمل‌ونقل برقی را تامین کند.

◉ مخالفان چه کسانی هستند؟

آگاهی‌سازی در مورد آسیب‌های زیست محیطی استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها ابعاد وسیع‌تری دارد تا جایی که شماری از خودروسازان بزرگ جهان در همراهی با صندوق جهانی حیات وحش از مصرف مواد معدنی به‌دست آمده از بستر آب‌ها امتناع می‌کنند. بی‌ام‌و، ولوو، سامسونگ و گوگل در ماه مارس سال ۲۰۲۱ میلادی هم‌پیمان شدند تا از مصرف هر گونه ماده معدنی که از بستر آب‌ها بیرون آمده باشد، در زنجیره تامین خود استفاده نکنند و همچنین از هیچ یک از فعالیت‌های استخراج مواد معدنی از بستر آب‌های عمیق حمایت نکنند.

بعدها فولکس واگن، اسکانیا، رنو و ریویان نیز در تقابل با استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها به این عهدنامه پیوستند.

همچنین در کنفرانس تغییر اقلیم سازمان ملل متحد ۲۰۲۲ امانوئل کرون رئیس، جمهور فرانسه، خواستار ممنوعیت بین‌المللی استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها شد. در همان زمان سفیر فرانسه اولی‌ویر گایون‌وارچ به طور رسمی پیشنهاد ممنوعیت این موضوع را در دیدار با اعضای سازمان بستر آب‌های بین‌المللی پیشنهاد کرد.

گایون وارچ در نشست یادشده در جامائیکا گفت: تاثیرات تغییرات آب و هوایی به طور فزاینده‌ای محیط‌زیست را تهدید می‌کند و فرسایش تنوع زیستی به طور مستمر در حال افزایش است. در چنین شرایطی معقول به نظر نمی‌رسد پروژه‌ای جدید با ویژگی‌های استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها چنین شتابان به پیش رود. هنوز تاثیرات محیط زیستی این پروژه شناخته شده نیست، با این حال این پیامدها ممکن است برای اکوسیستم کهن سیاره که از تعادلی ظریف برخوردار است، سنگین باشد.

فرانسه در رویارویی با استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها تنها نیست. آلمان، اسپانیا، کاستاریکا، نیوزیلند، شیلی و شماری دیگر نیز خواستار توقف حمله‌ای هستند که به بستر آب‌ها شده است؛ همه آنها به این گزاره استدلال می‌کنند که هنوز پژوهش‌های علمی درباره تاثیرات زیست‌محیطی این پروژه صورت نگرفته است. تی‌ام‌سی در مقابل می‌گوید استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها نسبت به استخراج مواد معدنی بر روی خشکی‌ها آسیب کمتری به محیط‌زیست وارد می‌کند، چون برداشت کلوخه‌ها از بستر دریا هیچ باطله‌ای تولید نمی‌کند. تقریبا هیچ زائده جامدی باقی نمی‌گذارد و برخلاف معدنکاری در خشکی‌ها نیاز به جنگل‌زدایی ندارد. پژوهشگران در پاسخ می‌گویند باور آنها این است که ابعاد گوناگونی از تاثیرات استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها هنوز نامعلوم است. همچنین دانشمندان شاغل بر یک پروژه پژوهشی در اروپا که تاثیر استخراج مواد معدنی از بستر آب‌ها را بررسی می‌کنند می‌گویند حتی پیامدهای اختلالات وارد بر بستر آب‌ها در پروژه‌های آزمایشی تاثیرات طولانی‌مدتی بر انواع اکوسیستم‌ها می‌گذارد. آنها همچنین به این نتیجه رسیدند که مناطق متاثر از اجرای این پروژه گسترده‌تر از ناحیه‌ای است که کلوخه‌های آن برداشت شده است.

در نهایت هنوز هیچ نظر قطعی در مورد ابعاد تاثیرپذیری این پروژه نمی‌توان داد، چون به قول پل اسنِل‌گرو، اقیانوس‌شناس، آگاهی ما از سطح ماه و مریخ بیشتر از بستر آب‌های عمیق است.

غیر از نائورو کشورهای دیگر نیز در شماری از قراردادهای اکتشاف مواد معدنی در بستر آب‌ها سرمایه‌گذاری کرده‌اند. چین که از هیچ پروژه پولسازی نمی‌گذرد در اینجا هم بیشتر از همه کشورهای جهان بر این پروژه سرمایه‌گذاری کرده و اسپانسر پنج قرارداد اکتشافی است. پس از چین روسیه سرمایه‌گذاری چهار قرارداد، کره جنوبی سه قرارداد، هند، انگلیس، لهستان هر یک دو قرارداد، بلژیک، برزیل، بلغارستان، جزایر کوک، کوبا، جمهوری چک، جامائیکا، کیریباتی، اسلواکی، سنگاپور و تونگا هر یک، یک قرارداد را پشتیبانی مالی می‌کنند و جالب اینکه در این فهرست نامی از ایالات متحده امریکا برده نشده است.

گفتنی است بلغارستان، کوبا، چک، لهستان، روسیه و اسلواکی به صورت مشترک یک پروژه را اسپانسری می‌کنند که در این فهرست به صورت مجزا به نام هر یک اشاره شده است. همچنین نام فرانسه و آلمان هم هر چند در فهرست کشورهای خواهان توقف هجوم به اقیانوس آرام بود، اما این دو نیز هر دو بر دو پروژه اکتشافی نیز سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

روی خط خبر

برآورد تلفات کارخانه‌های فولادی در زلزله ترکیه

ترکیه در ۷ فوریه وضعیت اضطراری سه ماهه را برای ۱۰ استان زلزله زده این کشور اعلام کرد که به دولت این امکان را می‌دهد تا تمامی کارها و عملیات‌ها را حتی در بخش خصوصی کنترل کند و کار امداد رسانی را تسریع بخشد.

در نتیجه، ممکن است این به این معنی باشد که ماشین‌آلات سنگین به جای استفاده در بندرگاه‌ها یا کارخانه‌ها به مناطق مسکونی منتقل شوند. به گزارش فولاد ایران، در منطقه اسکندرون ترکیه چندین تولیدکننده فولاد مانند ایزدمیر، کوچ، باستوگ، اکینجیلر، توشلیک و یازیچی قرار دارند. کارخانه‌های نورد مقاطع و ورق‌های فولادی نیز در این مناطق وجود دارند که توسیالی تویو، آتاکاس، MMK متالورجی، کوربوس و یولبولان از بزرگترین آنها هستند.

تولید فولاد منطقه اسکندرون ۲۵ تا ۳۰ درصد از کل حجم سالانه ترکیه را تشکیل می‌دهد. درحال‌حاضر، بیشتر کارخانه‌ها تلاش می‌کنند خسارات و پیامدهای زلزله را ارزیابی کنند.

در عین حال، بسیاری از فعالان بازار انتظار دارند بیشتر امکانات آسیب جدی ندیده باشند زیرا چنین ساختارهایی معمولاً بسیار قوی هستند.

اکثر دست اندرکاران موافقند که به زمان نیاز است تا شفافیت و تأثیرات این فاجعه بر بخش فولاد برآورد شود، اما عمدتاً اعتقاد بر این است که با توجه به تلفات انسانی، زیرساختی و لجستیکی، عملیات کارخانه‌ها در منطقه برای مدتی مختل خواهد شد.

کاهش شدید واردات بیلت به چین

واردات بیلت به چین در سال گذشته میلادی ۶۰ درصد افت داشته ۴.۷۳ میلیون تن ثبت شد. ترجیح خریداران به معامله در بازار داخلی، کاهش تقاضای مصرف‌کننده نهایی و جو منفی بازار فولاد از جمله فاکتورهای منفی تاثیرگذار بر بازار واردات بیلت چین بودند. به گزارش فولاد ایران، اگرچه در ماه دسامبر میزان واردات بیلت به چین رشد ۹۰ درصدی نسبت به نوامبر داشته حدود ۷۲۵۰۰ تن ثبت شد. قابل ذکر است آخرین نرخ بیلت در بازار داخلی چین ۵۵۵ دلار هر تن درب کارخانه و در ثبات بوده است. میلگرد در بورس شانگهای نیز ۴ دلار افت روزانه داشته ۵۹۲ دلار هر تن ثبت شد.

بازار سنگ آهن در سرازیری

قیمت سنگ آهن در بازار واردات چین به روند نزولی ادامه داده چرا که میزان فروش در بازار فولاد کمتر از سطح انتظارات قبلی بازار است. آخرین متوسط نرخ بازار ۲.۳۵ دلار افت روزانه داشته ۱۲۱.۷ دلار هر تن خشک سی اف آر ثبت شده است. فعالان بازار معتقدند علت افت نرخ سنگ آهن فروش ضعیف فولاد پس از اتمام تعطیلات سال نو چینی می‌باشد.

به گزارش فولاد ایران، به نظر تحلیل گران بهبود بازار به میزان زیادی به بسته‌های محرک اقتصادی بازار املاک چین و اجرای آن بستگی دارد و باید تنها منتظر ماند و دید. در بنادر، تجار چینی قیمت‌ها را پایین تر آورده‌اند تا تمایل به خرید بیشتر شود.

مدیرعامل فولاد خوزستان خبر داد:

برگزاری آیین رونمایی از ۱۵۶۰ قطعه بومی‌سازی گروه فولاد خوزستان

امین ابراهیمی مدیرعامل از برگزاری آیین رونمایی ۱۵۶۰ قطعه بومی‌سازی گروه فولاد خوزستان در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ و دستگاه اندازه گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی که برای اولین بار در جهان به دست متخصصان فولاد خوزستان ساخته شده، خبر داد. امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان در گفت‌وگو با خبرنگار روابط‌عمومی ضمن اعلام این مطلب افزود: سومین نمایشگاه تخصصی بومی‌سازی قطعات، تجهیزات و مواد مصرفی صنعت فولاد از ۲۵ بهمن‌ماه ۱۴۰۱ به مدت چهار روز در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی خوزستان و با حضور تولیدکنندگان، تامین‌کنندگان، شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی برگزار می‌شود. ابراهیمی شناسایی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان به همراه استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و نخبگان را مهم‌ترین اهداف نمایشگاه دانست و افزود: توسعه زیرساخت‌ها و هوشمندسازی، خودکفایی در زمینه طراحی و ساخت خطوط تولید با هدف افزایش بهره‌وری، کاهش ارزبری و اشتغال‌زایی دیگر اهداف پرداختن به بومی‌سازی است. شرکت فولاد خوزستان همواره در ایجاد بستر برای شرکت‌هایی که توانایی طراحی و ساخت قطعات مورد نیاز صنعت فولاد را دارند، پیشرو بوده است. نتیجه این اعتماد، بومی‌سازی ۲۵ هزار قطعه طی بیست سال گذشته و ۱۵۶۰ قطعه طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ در مجموعه فولاد خوزستان است. مدیرعامل فولاد خوزستان برپایی نمایشگاه را فرصت مناسبی برای شناسایی و ارائه توانمندی‌های تولیدکنندگان داخلی دانست و اظهار داشت: در شرایطی که تحریم‌ها باعث بروز مشکلات مختلفی در تأمین قطعات و تجهیزات مورد نیاز صنعت شده است، استفاده از ظرفیت‌های داخلی در ساخت قطعات، تجهیزات، ماشین‌آلات و مواد اولیه، ضرورتی انکارناپذیر است. بومی‌سازی علاوه بر اشتغال‌زایی و تکیه بر توان داخلی، افزایش بهره‌وری و سودآوری بنگاه‌های اقتصادی با کاهش هزینه‌های تمام شده را به دنبال دارد. نمایشگاه بومی‌سازی فرصتی برای به اشتراک‌گذاری دانش و تجربیات فعالان حوزه صنعت فولاد است. حمایت از ایده‌های نوآورانه، ایجاد فرصت برای سازندگان داخلی و تامین پایدار نیازمندی‌ها، مواردی هستند که فولاد خوزستان در سیاست‌گذاری مقوله‌ی بومی‌سازی دنبال می‌کند. ابراهیمی در پایان از رونمایی دستگاه اندازه‌گیری



میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی و ۱۵۶۰ قطعه‌ی بومی‌سازی شده گروه فولاد خوزستان در حاشیه این نمایشگاه خبر داد و افزود: دستگاه اندازه‌گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی برای اولین بار در جهان به دست متخصصان فولاد خوزستان ساخته شده است. در کنار رونمایی از این دستگاه، ۱۵۶۰ قطعه مورد نیاز صنعت فولاد که در دو سال اخیر در گروه فولاد خوزستان ساخته شده‌اند، در مراسم افتتاحیه نمایشگاه رونمایی می‌شوند.

استاندار هرمزگان مطرح کرد

حل چالش تامین انرژی با تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه‌های بالادستی



استاندار هرمزگان در حاشیه مراسم کلنگ‌زنی مدرسه ۱۲ کلاسه فولاد هرمزگان در پاسخ به خبرنگار روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان گفت: بنگاه‌های فولادی در تابستان با چالش کمبود برق و در زمستان با چالش کمبود گاز مواجه هستند که در این رابطه استانداری هرمزگان به دنبال ایجاد تسهیل برای حضور فولاد هرمزگان در سرمایه‌گذاری در حوزه بالادستی انرژی به ویژه تامین است و گام‌های مهمی نیز برای دستیابی به این منظور برداشته شده است.

مهدی دوستی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی فولاد هرمزگان با اشاره به چالش کمبود انرژی برای فولاد هرمزگان، بیان کرد: در استان هرمزگان میادین گازی قابل توجهی وجود دارد. در این رابطه گاز از چاه‌های موجود استخراج و در مراکز پالایشگاهی جهت مصارف خانگی و صنعتی شیرین‌سازی و فراوری می‌شود. در حال حاضر پالایشگاه‌ها به میزان کافی در استان هرمزگان وجود دارند و سرمایه‌گذاری مناسب در این زمینه صورت گرفته است. اما نکته قابل توجه افت استخراج گاز از چاه‌ها و حتی کمبود تولید گاز است و باید فشار گاز ورودی به پالایشگاه‌ها افزایش یابد تا صنایع و بخش خانگی دچار مشکل نشوند. در همین حال باید به سمت حلقه‌های اولیه زنجیره تامین انرژی حرکت کنیم.

وی افزود: یکی از محورهایی که با صنایع بزرگ به ویژه فولاد هرمزگان دنبال می‌کنیم، سرمایه‌گذاری در بالادست صنعت انرژی که این موضوع مورد استقبال مسئولان استانی و حتی وزارت نفت قرار گرفته است. در این رابطه مذاکرات به صورت فشرده جهت یافتن یک راه حل مطمئن در جریان است. استاندار هرمزگان اذعان کرد: باید توجه داشت که تامین پایدار انرژی اصل نخست بقای بنگاه‌های تولیدی است. متاسفانه کمبود گاز به میزان تولید شرکت‌های فولادی مطابق با ظرفیت اسمی لطمه قابل توجهی زده است. کاهش میزان تولید باعث کاهش راندمان تولیدی، افزایش هزینه، کاهش سودآوری و حتی زیان‌دهی بنگاه تولیدی خواهد شد. از این رو نیازمند توسعه و سرمایه‌گذاری در تامین انرژی هستیم. با توجه به شرایطی که در کشور وجود دارد، تولیدکنندگان فولاد ناگزیر هستند به سرمایه‌گذاری در تامین انرژی روی آورند. دوستی با اشاره به امکانات منطقه ویژه به ویژه اسکله در بحث صادرات، عنوان کرد: از صادرات مستقیم فولاد هرمزگان از اسکله منطقه ویژه استقبال می‌کنیم اما باید حجم صادرات، اندازه شناور مورد نیاز و زمان‌های صادرات به طور کامل و دقیق مشخص باشند تا با هماهنگی ایجاد شده، صادرات انجام شود. حتی اگر لازم باشد، باید اسکله منطقه ویژه لایروبی شود تا شناورهایی جدید با ظرفیت و امکانات بیشتر به آنجا تردد داشته باشند. ناگفته نماند که در ایزوایکو نیز به دنبال ایجاد اسکله و مرز رسمی هستیم و بر این اساس، صادرات و واردات از این مرز انجام شود.

وی در پایان از حضور فولاد هرمزگان در بحث مسئولیت‌های اجتماعی تشکر کرد و گفت: با توجه به محدودیت‌هایی که در اعتبارات استانی وجود دارد، یکی از اصلی‌ترین بازوهای دولت در بحث عمران و آبادانی کشور، بنگاه‌های اقتصادی هستند. فولاد هرمزگان یکی از بنگاه‌های پیشرو در عمل به مسئولیت‌های اجتماعی است که مدیرعامل و اعضای هیات‌مدیره آن به استان هرمزگان در حوزه‌های مختلف مانند مدرسه فولاد، اهدای دستگاه دیالیز به مراکز درمانی، عرصه ورزش، انتقال پساب و... کمک‌های قابل توجهی کرده‌اند. امیدوار هستیم عمل به مسئولیت‌های اجتماعی به ویژه به مسائل اساسی و مهم مانند آموزش و پرورش، مانند گذشته تداوم یابد.

جدال نابرابر محیط‌زیست با معادن



عکس: روزگار معدن

گروه معدن: بررسی‌ها نشان می‌دهد مشکلات «تنگ حنا» در شهرستان بختگان که ناشی از فعالیت بیش از حد معادن و کارخانه‌های پودرسنگ است، با اندکی تامل در نحوه اداره این صنایع به نفع مردم قابل حل شدن و پیگیری است. بحث و گفت‌وگو یا به تعبیر بهتر، جدال حوزه صنعت با محیط‌زیست در ایران چیز تازه‌ای نیست و موضوعی است که تقریبا همواره وجود داشته و هرازگاه پای رسانه‌ها هم به آن باز می‌شود. اما این جنگ و گریزها تنها در فضای رسانه جذابیت دارد و این مردم و محیط‌زیست هستند که هر بار بیش از قبل از ضررهای محیط‌زیستی و مشکلات معیشتی معادن متضرر شده و هرسال وضعیتی بدتر از سال قبل دارند. این در حالی است که دولت سیزدهم بارها بر ضرورت انتفاع مردم محلی از معادن تاکید داشته است. یکی از مناطقی که این روزها با مشکلات ناشی از معادن به شکل زیادی دست و پنجه‌نرم می‌کند، منطقه «تنگِ حنا» واقع در شهرستان بختگان در استان فارس است که دارای بیش از ۸ معدن سنگ سفید و ۹ کارخانه تولید پودر سنگ، تخریبی گسترده در این منطقه را موجب شده و در کنار مشکلات گردوغبار سمی و نمکی ناشی از خشکسالی دریاچه بختگان، معضل دیگری را هم بر دوش مردمان این ناحیه آوار کرده است.

وضعیت بحرانی منطقه به‌گونه‌ای است که مردم این ناحیه دیگر به اثرات تخریبی معادن کمتر اعتراض داشته و تنها خواهان برچیده شدن کارخانه‌های تولید پودرسنگ در این ناحیه هستند. گزارش پیش‌رو حاصل گفت‌وگوی پژوهشگر ایرنا با چند تن از ساکنان این منطقه است.

تنگ حنا کجاست و مشکل اصلی آن چیست؟

منطقه تنگ حنا در ۴۰ کیلومتری شهرستان «نی‌ریز» و در ۷۰ کیلومتری آباده طشک مرکز شهرستان «بختگان» قرار دارد. این منطقه شامل ۱۴ روستا و براساس سرشماری مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵، جمعیت آن ۱۱ هزار و ۱۵۶نفر (۳۲۹۷ خانوار) است. وضعیت اقتصادی مردم منطقه که سابقه بسیار طولانی هم دارند، کشاورزی و دامپروری بوده که از مراتع این ناحیه بهره می‌بردند.

از میان این ۱۴ روستا، سه روستای «شهرک تنگ حنا»، «امیرآباد» و «جلال‌آباد» به دلیل قرار داشتن در مجاورت معادن، کارخانجات و کارگاه‌های سنگ‌کوبی، بیش از ۳۵سال است که با آسیب‌های زیست‌محیطی مواجه هستند. انتشار ریزگردها و گردوغبار ناشی از کارخانجات تولید پودرسنگ، کرومیت، گچ و آهک‌های حاصل از فعالیت‌های سنگ‌کوبی‌ها و معادن و بروز بیماری‌های پوستی و تنفسی براثر انتشار این ریزگردها شده است.

تصرف برخی مزارع کشاورزی مردم توسط برخی کارخانجات، ورود گچ و آهک به مزارع کشاورزی و خشک شدن درختان پسته باغات، بروز مشکلات امنیتی و معضلات اجتماعی همچون توزیع مواد مخدر توسط نیروی کار غیربومی خارج از استان فارس شاغل در این معادن و کارخانجات، استفاده نامناسب از نیروی کار بومی و اهمال در پرداخت حقوق و بیمه آنان، انحراف آب چشمه‌ها به‌سوی معادن، تخریب قنات زنده متعلق به اهالی توسط یکی از مجتمع‌های تولید سنگ، حفر چاه‌های عمیق در محوطه روستا و استخراج بی‌رویه آب برای معادن و بروز خشکسالی و کمبود آب در این سه روستا و... تنها بخشی از مشکلات مردم این نواحی است.

▣ تخریب و تصرف اراضی کشاورزی

آنچه موجب ناراحتی و اعتراض افراد بومی این مناطق است، خلف وعده‌های اصحاب صنایع و معادن این منطقه در کمک به عمران و آبادانی روستاها بوده است. به گفته یکی از ساکنان روستا تاکنون بیش از ۱۵ کیلومترمربع از کوه‌های سفید سنگ چینی این روستا (معروف به کوه سفید سنگ چینی نی‌ریز) در تصرف یکی از این کارخانجات تولید پودر سنگ قرار گرفته است. این کارخانه برای آغاز فعالیت‌های خود چاه‌های عمیقی در بالای روستا حفر کرده و روزانه نزدیک به ۱۰۰ تانکر آب شیرین استخراج و به معدن خود منتقل می‌کند که این امر موجب کاهش ذخیره آب‌های زیرزمینی روستا و بروز آب تلخ (و نه شور) در روستا شده است. به گفته این ساکن روستا، کارخانجات تولید پودر سنگ برای همراه ساختن مردم با فعالیت‌های صنعتی خود و کسب رضایت آنان، در ابتدای فعالیت خود چند اقدام کوچک (یک غسالخانه با دو اتاق سیمانی) ایجاد کرده و به روستای شهرک تنگ حنا اهدا کرده و از آن زمان تاکنون گامی در راستای عمران و آبادانی روستا برداشته نشده است. این در حالی است که در مدت بیش از ۳ دهه، معادن و اراضی تحت تاثیر کارخانجات پودر سنگ، توسعه یافته و به تبع آن تخریب محیط‌زیست نیز با شدت هر چه بیشتری ادامه داشته است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که با تاسیس کارخانه‌های سنگ‌کوبی و فعالیت شبانه‌روزی آنها گردوغبار بسیار زیادی از این کارخانجات در هوای این سه روستا منتشر می‌شود. با وجود اعتراض مردم روستا به این وضعیت در دهه گذشته و به مسئولان محلی، تاکنون هیچ اقدامی از جانب آنان صورت نپذیرفته است.

▣ استعفای ۵۴ نفر از اعضای شوراهای روستا

اعتراض ساکنان مناطق یاد شده تنها در همین اندازه نیز باقی نمانده و شوراهای اسلامی این روستاها نیزتاکنون پیگیری زیادی در این حوزه داشته‌اند. یکی از اعضای شورای اسلامی منطقه که نخواست نامش مطرح شود، گفت: بارها به فرمانداری و بخشداری شهرستان بختگان و نیریز مراجعه کردیم و هربار با جواب‌های متفاوت و در نهایت بدون پاسخ بازگشتیم تا این‌که برای جلوگیری از دست دادن اعتماد عمومی به شوراهای اسلامی روستا، کلیه اعضای این شورا استعفا دادند. بعد از این روستا اعضای ۱۴ روستای دیگر که در مجموع ۵۴ نفر هستند، استعفای خود را تقدیم بخشداری‌های منطقه کردند.

به گفته وی اعضای ۱۴ روستای «شهرک تنگ حنا»، «امیر آباد»، «باقر آباد»، «قاسم آباد»، «جلال آباد»، «حسین آباد»، «فخر آباد»، «بسترم اول»، «بسترم دوم»، «بسترم سوم»، «بسترم چهارم» و «چامکی» همگی از سمت خود در تاریخ ۲۵ دی ماه ۱۴۰۱ استعفا داده‌اند و نکته جالب اینجاست که تا به امروز هیچ واکنشی از سوی مقامات بخشداری، فرمانداری و استانداری مشاهده نشده و مشخص نیست سرنوشت حاکمیتی این روستاها در چه وضعیتی است. به استناد قانون شوراهای اسلامی روستاها اگر اعضای شورای روستایی به صورت دسته جمعی استعفا دهند، اختیار امور به‌دست شورای بخش که خود متشکل از نمایندگان شوراهای روستاهای آن بخش است، منتقل می‌شود. چنین حالتی هم به معنای این است که قدرت از دست جامعه خارج و در دست یک نفر یا نهایت یک جمع کوچک‌تر متمرکز می‌شود؛ که در عمل به معنای خارج شدن قدرت از دست عموم و تمرکز آن در دست یک یا چند نفر است که احتمال بروز فساد را بسیار زیاد کرده و با فلسفه وجودی شوراها در تضاد است. علاوه بر این اقداماتی که شوراها برای مردم روستاها انجام می‌دادند، در چنین حالتی به‌طور کامل منحل شده و ساکنان منطقه برای انجام امور اداری باید برای کوچک‌ترین کار به بخشداری مربوطه مراجعه کنند که این کار به نوبه خود طولانی شدن مسیر اداری و مشکلات متعاقب آن است.

▣ محیط‌زیست و مردم بزرگ‌ترین متضرران

بررسی‌ها نشان داد منطقه تنگ حنا که دارای معادن و کارخانه تولید پودر سنگ هستند، در یک مرز بین شهرستان بختگان و شهرستان نی‌ریز قرار دارند که این کاخانه‌های پودرسنگ با یک خیابان از شهرستان بختگان جدا شده و به شهرستان نی‌ریز ملحق شدند. چنین وضعیتی به کام شهرستان نی‌ریز و به نام بختگان شده که به نوعی منافع اقتصادی آن برای شهرستان نی‌ریز و آلودگی آن نصیب شهرستان بختگان و منطقه تنگ حنا شده است. بعد از گفت‌وگو با یکی دیگر از اعضای شورای روستا که او نیز خواست نامش آشکار نشود، مشخص شد چنین وضعیتی بعد از سال ۹۸ و درست در زمانی‌که منطقه تنگ حنا از شهرستان نی‌ریز جدا و به شهرستان تازه تاسیس بختگان ملحق شد، تشدید شد. مردم منطقه تنگ حنا که به لحاظ جغرافیایی و فرهنگی بسیار به شهرستان نی‌ریز نزدیک هستند و رفت و آمد آنان بیشتر با این شهرستان بود، به ناگهان و به فاصله یک خیابان از نی‌ریز جدا و به شهرستان بختگان پیوند داده شدند. این وضعیت هم مشکل رفت و آمد و مسائل متعددی را برای ساکنان ایجاد می‌کند. به گفته اهالی تنگ حنا بعد از استقرار کارخانه‌های پودرسنگ، حتی یک نفر از افراد بومی منطقه در آن‌جا اشتغال ندارند و نیروی کار این شرکت‌ها هم از خارج استان تامین شده که کاملا با آن‌چه که مالکان این کارخانه‌ها به مردم محلی می‌گفتند متفاوت است. به غیر از این، محدوده تحت تصرف این کارخانه‌ها و یا حتی معادن از حد قانونی فراتر رفته بخش زیادی از اراضی کشاورزی و مسکونی را دستخوش تغییرات زیادی کرده است. بر اثر فعالیت معدن‌داران و کارخانه‌های سنگ‌کوبی، گرد سفیدی از آنها متصاعد شده که این گرد سفید شامل کرومیت، گچ، آهک و... و به عنوان ضایعات شناخته می‌شود که متاسفانه و بر خلاف قوانین در همان محدوده روستاها باقی مانده است. در این حالت با برخاستن کوچک‌ترین نسیم یا بارش باران این مواد جابه‌جا شده و به منازل و مناطق مسکونی و باغات کشاورزی وارد می‌شود. به گفته ساکنان بسیاری از باغات کشاورزی از بین رفته و مراتع مخصوص چرای دام نیز از بین رفته و همین موارد موجب شده تا کشاورزی و دامداری که منبع درآمد سنتی ساکنان منطقه بوده تقریبا نابود شود. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که طبیعت منطقه تنگ حنا تا ۴ دهه قبل یعنی قبل از احداث معادن و کارخانه‌ها پوشیده از جنگل‌های بادام کوهی بوده که طی سه دهه بخش زیادی از آنها بر اثر وجود گرد سفید منتشر شده از کارخانجات از بین رفته و امروزه کمتر نشانی از آنها به چشم می‌خورد. آن چند مورد باقی مانده هم تُنُک، کم‌پشت، بیمار و در معرض نابودی کامل است. آن‌چه مشخص است، مراتع و محیط‌زیست منطقه تا حد زیادی از بین رفته، اشتغال به دلیل عدم به کارگیری نیروهای محلی تحدید و منابع درآمد سنتی یعنی کشاورزی و دامداری هم نابود شده است. فعالیت معادن و کارخانه‌ها نیز در این نواحی نه تنها موجب رونق اقتصادی نشده بلکه حداقل ملزومات زندگی در این ناحیه را از بین برده و به زودی جمعیت زیادی از مناطق روستایی را راهی شهرای بزرگ کرده و مشکلات اجتماعی و فرهنگی متعاقب آن را ایجاد خواهد کرد. آنچه مشخص است تقسیمات سیاسی و عدم به کارگیری درست منابع و امکانات و تخصیص اعتبار برای منطقه مشکلات زیادی را ایجاد کرده است.

▣ چه باید کرد؟

بررسی‌ها نشان می‌دهد که حضور معادن و به ویژه کارخانجات پودرسنگ در ناحیه تنگ حنا مشکلات متعددی اعم از مشکلات زیست‌محیطی، اقتصادی و از همه مهم‌تر اجتماعی و فرهنگی را ایجاد کرده است. شاید جبران دو مورد نخست با اختصاص منابع و تزریق منابع مالی و اقدامات جایگزین متعدد تا حدی قابل جبران باشد، اما جبران تبعات اجتماعی آن که مواردی مانند کوچ اجباری، عدم ادغام فرهنگی با جامعه مقصد، گسترش حاشیه‌نشینی و بروز انواع آسیب‌های اجتماعی(اعتیاد، فساد، فقر، فحشا و...) است، چیزی نیست که بتوان با تزریق منابع مالی و به آسانی آن را کنترل و جبران کرد. راه‌حل برای جبران مافات و جلوگیری از آسیب هرچه بیشتر به محیط‌زیست و وضعیت اقتصادی و اجتماعی منطقه تنگ حنا، توسعه صنایع نیست! بدون هیچ تردیدی صنایع همراه با آلودگی محیط‌زیست هستند و این آسیب به محیط‌زیست در گذر زمان می‌تواند مشکلات متعددی را ایجاد کند. چنانچه وجود معادن در منطقه تنگ حنا موجب از بین رفتن بخش زیادی از منابع طبیعی مانند آب و خاک و... شده و اگر وضعیت به همین ترتیب به پیش برود در آینده‌ای نه چندان دور این منطقه مسکونی به‌طور کامل تخلیه شده و جای آن را شهرک‌های صنعتی می‌گیرند که بعد از اتمام منابع و استخراج همه منابع منطقه را به حال خود رها می‌کنند. نمونه‌های از این دست در ایران کم نیستند. چنانچه به گفته «احمد وحیدی» وزیر کشورحدود ۶۰ هزار منطقه خالی از سکنه داریم که به هر دلیلی روستاها را ترک کرده و به مناطق دیگر رفته‌اند.

این در حالی است که در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته جهان و حتی کمتر توسعه‌یافته مانند ترکیه در همسایگی ما، راه‌حل کسب درآمد و پیشرفت بر اساس الگوی «گردشگری» طراحی و تنظیم شده است. کشوری مانند سوئد از سال ۱۹۶۸ بزرگ‌ترین معدن طلای خود -که اتفاقا بزرگ‌ترین معدن طلای اروپا نیز محسوب می‌شود- را به دلیل آسیب وارد شده به محیط‌زیست تعطیل کرده است. نمونه‌های از این دست در ایران و به ویژه استان فارس وجود دارد.

فعالیت «عباس برزگر» در بوانات استان فارس که صنعت گردشگری در این منطقه را به شدت رونق بخشیده و موجب رونق اقتصادی بسیاری از مناطق روستایی همجوار شده، نمونه بارز موفقیت از این مسیر است. مردم منطقه تنگ حنا، با وجود همه این مشکلات ایجاد شده از معادن و کارخانجات پودر سنگ، تنها خواستار سهیم شدن مردم روستا از منابع درآمدی آنها بوده و حاضرند تا تمام مشکلات ایجاد شده از طریق آنها را تاب بیاورند. در بررسی نظرات مردم ناحیه مشخص شد که اگر بخشی از نیروی کار این صنایع از مردم محلی تامین شده و بخشی از درآمد آنها به حساب روستاها واریز شود رضایت حداقلی ایجاد خواهد شد. هرچند چنین رویکردی از همان ابتدا مشکلات خاص خودش را دارد، اما باید پذیرفت که چنین وضعیتی در شرایط کنونی حداقل اقدامی است که می‌توان انجام داد.

روی خط خبر

رونق اقتصادی سیستان و بلوچستان با بهره‌گیری از معادن

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه معادن این استان به‌دلیل ظرفیت‌های بالای ذخایر در رتبه‌های اول و دوم کشوری قرار گرفتند که این نشان‌دهنده ظرفیت، رشد و رونق اقتصادی منطقه است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل صمت استان سیستان و بلوچستان، بررسی آماری وضعیت معادن کشور حاکی از آن است که در ابتدای سال ۱۳۵۷، حدود ۱۹۵ معدن فعال در کشور وجود داشت؛ اما در سال ۱۳۹۷ این تعداد به ۶هزار و ۴۵۵ واحد معدنی فعال افزایش یافت. سیستان و بلوچستان یکی از استان‌های بزرگ معدنی کشور محسوب می‌شود به‌طوری‌که از ۶۰ نوع ماده معدنی شناسایی شده در کشور، ۲۸ نوع آن به‌طور قطع و در شرایط کنونی در این استان وجود دارد؛ همچنین از حیث داشتن عناصر معدنی فلزی از کم‌نظیرترین استان‌های کشور محسوب می‌شود و بیشترین میزان آهن پلاسری، مس و آنتیموان و طلای کشور را با پراکندگی وسیع دارد. در این میان وجود معادن غنی و متنوع و سهم بالای سیستان و بلوچستان در برخورداری از این معادن و امکان توسعه فعالیت‌های معدنی توسعه و پیشرفت اقتصادی این نقطه از ایران اسلامی را رقم زد. از همین‌رو به عقیده کارشناسان؛ سیستان و بلوچستان در دوران بعد از انقلاب یکی از استان‌های مستعد در زمینه سرمایه‌گذاری به‌ویژه در بخش معدن بوده است. در همین زمینه، ایرج حسن‌پور، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان با بیان اینکه این استان مملو از ذخایر غنی و متنوع معدنی فلزی و غیرفلزی است، گفت: برخی از معادن سیستان و بلوچستان به‌دلیل ظرفیت‌های بالای ذخایر در رتبه‌های اول و دوم کشوری قرار گرفته‌اند، به‌گونه‌ای که این استان رتبه نخست معادن آنتیموان و رتبه دوم معادن منیزیت کشور را به خود اختصاص داده که این نشان‌دهنده ظرفیت، رشد و رونق اقتصادی در منطقه است. وی اضافه کرد: مواد معدنی مکشوفه در سیستان و بلوچستان شامل کرومیت، مس، منگنز، آهن، طلا، تیتانیوم و کانی‌های فلزی نظیر تالک، منیزیت، گل‌سفید، آنتیموان، فلدسپات خاک صنعتی، نیکل، کائولن، سیلیس و سنگ‌های ساختمانی به‌ویژه گرانیت، این استان را به رنگین‌کمان معادن کشور و بهشت سرمایه‌گذاران تبدیل کرده است. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان گفت: با سرمایه‌گذاری بیش از ۹۴۲ میلیاردتومانی شرایط اشتغال برای ۵۹۶ نفر در بخش‌های صنایع و معادن فراهم شده است.

۱۷ میلیارد تومان حقوق دولتی معادن گیلان به خزانه واریز شد

معاون امور صنایع و معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت گیلان گفت: امسال بیش از ۱۷ میلیارد تومان از محل حقوق دولتی معادن حاصل و به خزانه عمومی دولت واریز شد.

سعید اخلاقی در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه پیش‌بینی می‌شود این مبلغ تا پایان سال به بیش از ۲۰ میلیارد تومان برسد، افزود: گیلان در سال ۱۴۰۰ در مجموع ۱۶میلیارد تومان در بخش حقوق دولتی معادن درآمد داشت درحالیکه این مبلغ طی ۹ ماه گذشته بیش از ۱۷ میلیارد تومان بوده است. وی ادامه داد: موضوع دریافت حقوق دولتی معادن از تکالیف دولت به سازمان، صنعت، معدن و تجارت برای تامین درآمدهای غیرنفتی پایدار و مولد جایگزین درآمدهای نفتی است. وی تصریح کرد: گیلان بعنوان استانی غیرمعدنی و به نوعی با ذخایر معدنی اندک نسبت به استان‌های مرکزی و شرقی در کشور شناخته می‌شود لذا میزان حقوق دولتی وصول شده نسبت به ظرفیت استان قابل توجه است. اخلاقی افزود: امور صنایع و معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت گیلان حقوق دولتی معادن را به‌صورت مستمر مورد پیگیری و پایش قرارداده و درآمد این بخش را وصول و به خزانه عمومی دولت واریز می‌کند. وی بیان کرد: طبق قانون بخشی از این درآمد به استان بازگردانده شده و برای توسعه و بازسازی زیرساخت‌های شهرستان‌هایی که این معادن در آنجا مستقر هستند، هزینه می‌شوند. وی اضافه کرد: تصمیم‌گیری در خصوص نوع هزینه‌کرد این درآمد برعهده فرمانداری‌های شهرستانهای مذکور، سازمان مدیریت برنامه‌ریزی و سایر دستگاه‌های مربوطه است تا این مبالغ را وصول کرده و برای روند توسعه استان صرف کنند. اخلاقی افزود: در امسال ۷۷ اجازه برداشت موقت برای پروژه‌های عمرانی ملی و استانی از قبیل راه‌آهن، آزادراه، راهسازی و پروژه‌های نهضت ملی مسکن به عنوان اولویت‌های اصلی دولت صادر شده است. استان گیلان پنج معدن فعال (مصالح ساختمانی، سنگ لاشه، شن و ماسه کوهی، مخلوط کوهی) دارد که حدود ۲ هزار نفر به طور مستقیم و ۶ هزار نفر بطور غیرمستقیم در آن اشتغال دارند.

مدیرعامل فولاد خوزستان:

تولید فولاد کشور به ۳۵میلیون تن رسید

امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان از جهش تولید فولاد کشور در سال‌های پس انقلاب گفت و افزود: تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، مجموع تولید فولاد کشور یک میلیون و ۸۰۰ هزار تُن بود. امروز و به برکت انقلاب اسلامی این رقم به ۳۵ میلیون تُن رسیده است. این مقدار به لحاظ ظرفیت، کشورمان را در جایگاه هفتم جهان و از لحاظ تولید در رتبه دهم جای می‌دهد. به ازای هر دو شغل در فولاد، دوازده شغل در زنجیره عرضه و پشتیبانی ایجاد می‌شود. ابراهیمی اشاره‌ای هم به اهداف و چشم‌انداز صنعت فولاد کشور داشت و گفت: توسعه و ظرفیت‌سازی جهت تولید ۵۵ میلیون تُن فولاد میانی، افزایش سهم فولاد در تولید ناخالص داخلی، عرضه ۳۶ میلیون تُن فولاد میانی معادل سرانه ۴۰۰ کیلوگرم و صادرات ۱۹ میلیون تُن محصولات نوردی، توسعه زیرساخت‌های لازم جهت تحقق توسعه متوازن و پایدار و تحصیل سالانه ۱۰ میلیارد یورو از صادرات محصولات فولادی اهداف اصلی صنعت فولاد کشور را تشکیل می‌دهند. ابراهیمی در بخش دیگری از سخنانش دستیابی به تولید ۱۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تُن فولاد در افق ۱۴۱۰ را از اهداف اصلی مجموعه فولاد خوزستان دانست و افزود: با توجه به پروژه‌های توسعه‌ای، افزایش تولید در افق ۱۴۰۴ به چهار میلیون تُن و در افق ۱۴۱۰ به ۱۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تُن می‌رسد. البته برای دستیابی به این میزان از تولید با چالش‌هایی مواجه هستیم. محدودیت‌های انرژی مهم‌ترین چالشی است که در چند سال اخیر باعث توقفات تولید صنعت فولاد شده است. وی اشاره‌ای هم به پروژه‌های در دست اجرا داشت و گفت: در حال حاضر ۱۷۹ پروژه به ارزش ۲۷ هزار میلیارد تومان تعریف و در حال اجرا هستند. به یُمن دهه‌ی فجر، ۳۳ پروژه به ارزش ۱۲ هزار میلیارد ریال به بهره‌برداری می‌رسند. صرفه‌جویی ۳۰ میلیون یورویی و سهم ۷۷ درصدی توانمندی شرکت‌های داخلی دو ویژگی منحصر به فرد این پروژه‌ها هستند. مدیرعامل فولاد خوزستان حمایت همه‌جانبه‌ی فولاد خوزستان از شرکت‌های دانش‌بنیان را راهبرد اصلی شرکت دانست و اظهار داشت: بومی‌سازی ۲۵ هزار قطعه، انعقاد قرارداد همکاری با دویست شرکت دانش‌بنیان و همکاری مستمر با مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی از جمله مواردی هستند که در فولاد خوزستان در حال انجام هستند. گزارش خبرنگار ما حاکی است، پس از اجرای برنامه، سایر مقامات کشوری و لشکری با حضور در محل پروژه خط و پست ۴۰۰ کیلو ولت برق، این پروژه در کنار ۳۲ پروژه دیگر فولاد خوزستان افتتاح شد.





عکس: روزگار معدن

کارنامه فولادسازان در سال ۲۰۲۲ منتشر شد

رشد ۸ درصدی تولید فولاد خام ایران

گروه معدن

انجمن جهانی فولاد در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد مجموع تولید جهانی این محصول طی سال ۲۰۲۲ میلادی کاهش ۴.۳ درصدی را به ثبت رساند. این در حالی است که میزان تولید فولادایران شاهد رشد ۸ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ میلادی بود.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، بر اساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، ۶۴ فولادساز جهان از ابتدای ژانویه تا پایان دسامبر ۲۰۲۲ میلادی یک میلیارد و ۸۳۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کردند.

این میزان تولید در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افت ۴.۳ درصدی را نشان می‌دهد.

روند تولید فولاد در اغلب کشورهای دنیا در سال گذشته میلادی، آن‌قدرها هم روشن نبود. ۶۴ کشور فولادساز جهان طی دسامبر ۲۰۲۲ میلادی ۱۴۰ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کردند که حاکی از کاهش ۱۰.۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ میلادی است.

این در حالی است که مجموع فولادسازان جهان طی سال ۲۰۲۲ میلادی درمجموع یک میلیارد و ۸۷۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن محصول خام تولید کردند که نسبت به سال پیش از آن با افت ۴.۲ درصدی به ثبت رسید.

▣ رشد ۸ درصدی تولید فولاد در ایران

ایران طی سال ۲۰۲۲ میلادی درمجموع ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کرد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته شاهد رشد ۸ درصدی بود. این در حالی است که میزان تولید فولاد خام ایران در دسامبر سال گذشته میلادی نیز با ۳.۳ درصد رشد نسبت به دسامبر ۲۰۲۱ میلادی به ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن افزایش یافت.

▣ چین کماکان در صدر تولید فولاد جهان

چین با تولید یک میلیارد و ۳۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فولاد خام (افت ۲.۱ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ میلادی) در سال ۲۰۲۲ میلادی، بیشترین میزان تولید این محصول در جهان را به خود اختصاص داد. پس‌ازآن، هند با تولید ۱۱۸ میلیون و ۲۰۰هزار تن فولاد خام (رشد ۵.۵ درصدی)، ژاپن با تولید ۸۹میلیون و ۲۰۰ هزار تن (کاهش ۷.۴ درصدی)، امریکا با تولید ۸۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن (کاهش ۵.۹ درصدی) و روسیه با تولید ۷۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن (کاهش ۷.۲ درصدی) طی سال ۲۰۲۲ میلادی در رتبه‌های دوم تا پنجم جهان ایستادند. این در حالی است که کره جنوبی با تولید ۶۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد خام (افت ۶.۵ درصدی)، آلمان با تولید ۳۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تن (افت ۸.۴ درصدی)، ترکیه با تولید ۳۵ میلیون و ۱۰۰ هزار تن (افت ۱۲.۹ درصدی)، برزیل با تولید ۳۴ میلیون تن (کاهش ۵.۸ درصدی) و ایران با تولید ۳۰میلیون و ۶۰۰ هزار تن (رشد ۸ درصدی) نیز در رتبه‌های ششم تا دهم جهان جای گرفتند.

▣ زنگ خطر رشد تولید فولاد ایران بدون توسعه صادراتی

به گزارش معدن‌نیوز انتشار آمار تولید فولاد در سال ۲۰۲۲ میلادی یکی از مهم‌ترین اخباری بود که در طول هفته‌ای که پشت سر گذاشتیم منتشر شد. برخلاف روند نزولی تولید فولاد دنیا، آمار تولید فولاد ما در این سال، صعودی بود. بااین‌وجود شاهد افت صادرات فولاد کشور در بازه زمانی موردبحث بوده‌ایم که نگران‌کننده است.

> انتشار آمار تولید فولاد در سال ۲۰۲۲ میلادی یکی از مهم‌ترین اخباری بود که در طول هفته‌ای که پشت سر گذاشتیم منتشر شد. برخلاف روند نزولی تولید فولاد دنیا، آمار تولید فولاد ما در این سال، صعودی بود. بااین‌وجود شاهد افت صادرات فولاد کشور در بازه زمانی موردبحث بوده‌ایم که نگران‌کننده است

در سال میلادی که پشت سر گذاشتیم چین همچنان با تولید یک میلیارد و ۱۳ میلیون تن فولاد در جایگاه بزرگ‌ترین تولیدکننده این فلز استراتژیک قرار گرفت. میزان تولید این کشور همچنان ۵۳ درصد از کل تولید فولاد دنیا را به خود اختصاص داده است.

▣ کاهش ۱.۱ درصدی صادرات فولاد ایران

باوجود روند رو به رشد تولید فولاد ایران در ماه‌های گذشته، میزان صادرات این محصول کاهشی بوده است. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که رشد تولید فولاد در عین کاهش صادرات آن، به‌منزله تهدیدی برای تداوم فعالیت صنعت فولاد کشور است. بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود فکری به حال این چالش کرده و برای رفع آن برنامه‌ریزی کنند.

بر اساس آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران مجموع صادرات فولاد کشور (فولاد میانی و محصولات فولادی) در ۱۰ ماهه امسال، ۸ میلیون و ۴۳۳ هزار تن برآورد شده است.

صادرات فولاد میانی کشور با کاهش یک‌درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته برابر ۵ میلیون و ۷۴۸ هزار تن گزارش‌شده است. علاوه بر این صادرات اسلب نیز افت ۲۷ درصدی را از آن خود کرد.

مجموع صادرات محصولات فولادی کشور در ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۱، برابر ۲ میلیون و ۶۸۵ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۲ درصدی را نشان می‌دهد. صادرات مقاطع تخت فولادی نیز در این بازه زمانی با کاهش ۲۸ درصدی به ۳۵۷ هزار تن رسیده است.

گفتنی است در ۱۰ ماهه امسال صادرات آهن اسفنجی ۷۴۴ هزار تن بوده که کاهش ۲۴ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

البته در مواردی شاهد رشد صادرات فولاد و محصولات فولادی بوده‌ایم. به‌عنوان‌مثال در ۱۰ ماهه امسال صادرات بیلت و بلوم ۱۱درصد افزایش‌یافته است. از میان محصولات فولادی، سهم صادرات مقاطع طویل فولادی، ۲ میلیون و ۳۲۸ هزار تن برآورد شده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ حدود ۴درصد بیشتر شده است. صادرات میلگرد نیز در ۱۰ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۶ درصد افزایش‌یافته و به ۲ میلیون و ۶۵۰ هزار تن رسیده است.

▣ سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که روند رو به رشد تولید فولاد ایران و از آن مهم‌تر ظرفیت‌سازی‌های گسترده انجام‌گرفته در این صنعت، چالش‌های بزرگی هستند که در آینده عملکرد صنعت فولاد ما را تحت‌تأثیر منفی قرار می‌دهد. چراکه هم‌زمان با تولید فولاد به بسترسازی‌های صادراتی برای این صنعت توجه کافی نشده است.

همین موضوع نیز آینده صنعت فولاد کشور را با چالش‌های جدی روبرو خواهد کرد. بر همین اساس نیز تجدیدنظر در سیاست‌های حاکم بر زنجیره فولاد کشور ضروری به نظر می‌رسد.

خبر

جزئیات ۷ طرح پیشران «ومعادن»

کارگروه «پیشرانان پیشرفت ایران» هفدهم بهمن‌ماه سال گذشته، با هدف طراحی مدل تعاملی جدیدی بین دولت و بخش خصوصی، با شروع عملیات اجرایی ۴۸ ابرپروژه‌ی ملی کار خود را رسما آغاز کرد.

به گزارش شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، طی یک سال گذشته، این پروژه‌ها که با راهبری هفت غول اقتصادی و صنعتی کشور پیش می‌رود، تقریبا نیمی از صنعت نفت و گاز، پتروشیمی و فولاد را درگیر کرده است.

پس از چند ماه جلسات متوالی که با حساسیت و توجه ویژه‌ای برگزار شد، این هفت شرکت بزرگ (سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات، فولاد مبارکه اصفهان، چادرملو، گل‌گهر، نفت و گاز پارسیان و پتروشیمی خلیج‌فارس) به عنوان پیشرانان پیشرفت اقتصاد ایران برگزیده و این ۴۸ پروژه، به عنوان کلیدی‌ترین و تاثیرگذارترین پروژه‌ها بر رشد و توسعه‌ی صنعت و اقتصاد ایران انتخاب شدند؛ پروژه‌هایی که در زنجیره‌ی ارزش شرکت‌های پیشران قرار دارند و به نتیجه رسیدن آنها با ایجاد ارزش‌افزوده قابل توجه و کاهش چشمگیر واردات همراه خواهد بود.

اردشیر سعدمحمدی، مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات، بیان کرد: در گذشته فعالیت این مجموعه متمرکز بر سرمایه‌گذاری روی سهام شرکت‌های بزرگ، خرید و فروش سهم و کنترل و نظارت بر فعالیت شرکت‌های زیرمجموعه بود؛ در حالی که اخیراً مجموعه‌ی «ومعادن» مستقیما وارد عملیات اجرایی شده و پروژه‌های متعددی را در نقاط مختلف کشور مانند کردستان، اقلید، اردبیل، سیستان و بلوچستان و کازرون آغاز کرده است.

سعدمحمدی ادامه داد: تعدادی از این پروژه‌ها به همراه برخی پروژه‌های زیرساختی همچون احداث پایانه‌ی تخصصی مکانیزه مواد معدنی در بندر شهید رجایی و افزایش ظرفیت نیروگاه سیکل ترکیبی سمنان، در گروه پروژه‌های چهل‌وهشتگانه‌ی پیشرانان پیشرفت ایران قرار دارند.

نخستین طرح در آستانه‌ی افتتاح خانواده‌ی پیشرانان که متعلق به گروه سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات است، مربوط به افزایش ظرفیت ۳۶۰ مگاواتی نیروگاه سیکل ترکیبی سمنان (دو مدول ۱۸۰ مگاواتی) است که یک مدول آن در مرداد ماه سنکرون شده‌است. برای اجرای این پروژه حدود ۸۰میلیون یورو سرمایه‌گذاری صورت گرفته است و مختصصان داخلی طراحی و اجرای آن را بر عهده دارند. مدیرعامل «ومعادن» گفت: طبق سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته توسط مجموعه‌ی سرمایه‌گذاری توسعه‌ی معادن و فلزات، ظرفیت تولید کنسانتره پس از بهره‌برداری از این پروژه‌ها در غرب کشور، به حدود ۵ میلیون تن می‌رسد. ظرفیت تولید آهن‌اسفنجی در طرح‌های پیشران مربوط به پروژه‌های ۱.۶ میلیون تنی بیجار، ۱.۱ میلیون تنی اقلید و ۱.۱ میلیون تنی الماس آرتاویل است.

وی افزود: پروژه‌ی یک میلیون تنی گندله‌سازی صباامید غرب خاورمیانه طبق پیش‌بینی‌ها انتهای سال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری خواهد رسید. گروه «ومعادن» برای ۱۳۰ هزار متر حفاری در محدوده‌های تحت راهبری شرکت صباتور که یکی از اعضای مهم گروه سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات است، برنامه‌ریزی کرده است که ۶۰ هزار متر آن تا انتهای امسال به پایان می‌رسد و دستاورد آن دستیابی به ۵۰ میلیون تن سنگ آهن جهت تامین خوراک پروژه‌های پیشران «ومعادن» است.

یکی دیگر از طرح‌های پیشران این مجموعه، فولادسازی قروه با ظرفیت تولید یک میلیون تن فولاد و نورد است.

لازم به ذکر است با حمایت دولت سیزدهم، «گروه پیشرانان پیشرفت ایران» با نگاه ویژه به تولید داخل، در بهمن ماه سال ۱۴۰۰ عملیات اجرایی ۴۸ پروژه عظیم ملی، با سرمایه‌گذاری ۱۷ میلیارد دلاری را آغاز کرد که از آن به عنوان بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری صنعتی بخش خصوصی در تاریخ کشور یاد می‌شود.

انعقاد تفاهمنامه فولاد کاوه جنوب کیش و دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

تفاهمنامه تأمین بخشی از اکسیژن مایع موردنیاز مراکز درمانی دولتی استان در شرکت فولاد کاوه جنوب کیش منعقد شد.

به گزارش ایراسین، همزمان با دهه مبارک فجر و چهل و چهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی آئین انعقاد تفاهمنامه تأمین بخشی از اکسیژن مایع موردنیاز مراکز درمانی دولتی استان با حضور حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمد عبادی زاده، امام‌جمعه بندرعباس، غلامعلی جاودان رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان هرمزگان و سید عباس حسینی، مدیرعامل فولاد کاوه جنوب کیش در این شرکت برگزار شد.

در این مراسم سید عباس حسینی، مدیرعامل فولاد کاوه جنوب کیش ضمن تشریح عملکرد این شرکت در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی به‌خصوص در حوزه بهداشت و درمان، گفت: انعقاد این تفاهمنامه یک عمل خداپسندانه و وظیفه‌ای شرعی و انسانی است.

حسینی در ادامه افزود: فولاد کاوه جنوب کیش به‌عنوان بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی در صنعت فولاد کشور این ظرفیت را داراست که یکی از بازوهای مهم کشور در تحقق اقتصاد مقاومتی و ارزآوری در شرایط سخت تحریمی باشد.

وی ادامه داد: مقام معظم رهبری سالیان متمادی در نام‌گذاری سال‌ها همواره تأکید بر تولید، اشتغال، کار و ارتقا بهره‌وری داشته‌اند و در دیداری که اخیراً نیز خدمت ایشان بودم بازهم تأکید ایشان بر رشد اقتصادی معطوف بود.

حسینی اضافه کرد: رشد اقتصادی منوط به رشد تولید است و امروز یکی از مشکلات ما در جامه عمل پوشاندن به این دغدغه مقام معظم رهبری، تأمین گاز موردنیاز واحدهای آهن‌اسفنجی در فصول سرد و تأمین برق در فصول گرم سال است. وی با بیان اینکه هرساله صدها میلیارد تومان



هزینه و سرمایه شرکت‌های صنعت فولاد صرف تعمیرات و نگهداری دستگاه‌ها و ماشین‌آلات می‌شود تا به تعبیر مقام معظم رهبری جهاد تولید باقدرت ادامه داشته باشد، افزود: شرکت فولاد کاوه جنوب کیش برنامه‌های توسعه را همه‌جانبه دنبال می‌کند و علاوه بر برنامه‌های تعالی نیروی انسانی که به‌واقع جهادگران حوزه تولید هستند؛ با توکل به خدا در آینده نزدیک کلنگ احداث واحد سوم آهن‌اسفنجی در شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به زمین‌زده خواهد شد و ان‌شاءاله با اتمام فرآیند مطالعاتی و ارزیابی، احداث نیروگاه برق جهت تأمین برق موردنیاز نیز در دستورکار قرار خواهد گرفت.

مدیرعامل فولاد کاوه جنوب کیش در پایان ضمن تقدیر از حضور نماینده ولی‌فقیه و امام‌جمعه بندرعباس و رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان در جمع کارکنان و بازدید ایشان از واحدهای تولیدی افزود: امیدواریم با حمایت‌های امام‌جمعه محترم و مسئولان امر ارتباط قوی‌تر و سازنده‌تری میان تولیدکنندگان و تصمیم‌گیرندگان و مسئولان امر جهت تدوین قوانین تسهیل‌کننده تولید برقرار شود، تا با هم‌افزایی مشکلات حوزه تولید روزبه‌روز کاهش یابد و دغدغه‌های اقتصادی مقام معظم رهبری نیز کاسته شود.

در ادامه مراسم حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمد عبادی زاده، نماینده ولی‌فقیه و امام‌جمعه بندرعباس ضمن تبریک چهل و چهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، گفت: مجموعه بزرگ و انقلابی فولاد کاوه جنوب کیش کارهای بسیار خوبی در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، محرومیت‌زدایی در استان انجام داده که جای تقدیر و تشکر دارد.

عبادی زاده با بیان اینکه مجموعه فولاد کاوه جنوب کیش به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی سهم بزرگی در ایفای نقش مسئولیت‌های اجتماعی بر عهده داشته است؛ افزود: همه مطلع هستند که بنیاد مستضعفان و شرکت‌های زیرمجموعه این نهاد انقلابی از طریق بنیاد علوی سهم بزرگی در محرومیت‌زدایی در کل کشور دارد.

وی خطاب به کارکنان حاضر در جلسه گفت: این توفیق شما جهادگران واقعی امروز عرصه تولید کشور است که بخش قابل‌توجه سود حاصل از زحمات شما عزیزان، هم از طریق فولاد کاوه جنوب کیش و هم از طریق بنیاد علوی صرف کارهای خداپسندانه و محرومیت‌زدایی در کل کشور و به طور خاص استان هرمزگان می‌شود.

وی افزود: امروز کشور ما در علومی مانند؛ نانوتکنولوژی، دانش هسته‌ای، سلول‌های بنیادی و هوافضا در زمره کشورهای برتر دنیا قرار دارد و این را مدیون تلاش تک‌تک جوانان این کشور و مجاهدت مدیران انقلابی و متعهد هستیم.

امام‌جمعه بندرعباس افزود: اولویت اول کشور توجه به تکنولوژی‌های برتر و قدرت آفرین بوده تا بتوانیم در تراز کشورهای پیشرفته دنیا به رقابت بپردازیم و خطرات احتمالی را دفع نماییم.

به همین دلیل از ابتدای انقلاب اسلامی مورد هجمه معاندان و کشورهای غربی صاحب علوم برتر بودیم، اما امروز شما جوانان ایرانی و جهادگران عرصه تولید این خودباوری را ایجاد کرده‌اید که ما به معنای واقعی کلمه فعل می‌توانیم را صرف کرده‌ایم و باقدرت در مسیر پیشرفت به حرکت خود ادامه می‌دهیم. وی در پایان ضمن تشکر از مدیران و کارکنان فولاد کاوه جنوب کیش و حمایت کامل از تولید، ابراز امیدواری کرد با مساعدت ادارات و سازمان‌ها مشکلات بخش تولید تا حد ممکن کاسته شود تا چرخ تولید کشور در گردش باشد.

غلامعلی جاودان، رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان هرمزگان ضمن تشکر از مدیرعامل فولاد کاوه جنوب کیش و همه دست‌اندرکاران این اقدام خداپسندانه گفت: تحقیقات نشان داده که ۱۰ درصد بهبود سطح سلامت و امید به زندگی باعث افزایش نیم‌درصدی رشد اقتصادی می‌شود؛ لذا هرچه بخش بهداشت و درمان بتواند خدمات شایسته‌تری در بحث سلامت ارائه دهد، تعالی نیروی انسانی و رشد اقتصادی که حاصل عملکرد نیروی انسانی سالم است، بیشتر خواهد بود.

وی با بیان اینکه در دوران کرونا نیز یکی از بزرگ‌ترین مشکلات استان بحث تأمین اکسیژن موردنیاز واحدهای درمانی بود، افزود: در آن دوره نیز شرکت فولاد کاوه جنوب کیش خدمات ارزنده‌ای را در زمینه رفع این نیاز ضروری به انجام رساند و امروز نیز با انعقاد این تفاهمنامه بخشی از دغدغه‌های حوزه درمان به همت فولاد کاوه جنوب کیش کاهش پیدا خواهد کرد.

در پایان این تفاهمنامه تأمین بخشی از اکسیژن مایع موردنیاز مراکز درمانی بخش دولتی استان در حضور نماینده ولی‌فقیه و امام‌جمعه بندرعباس به امضای مهندس سید عباس حسینی، مدیرعامل فولاد کاوه جنوب کیش و دکتر غلامعلی جاودان، رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان هرمزگان رسید.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۲۴ بهمن ۱۴۰۱ ● ۲۲ رجب ۱۴۴۴ ● ۱۳ فوریه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۲۱

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر
مشاور بازرگانی: محمود بندرچی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰-نمابر:(داخلی-۱۰۴)-تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها:۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک:۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل‌سازمان‌آگهی‌ها:ads.smtnews@gmil.com
امورمشترکین:۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

عرضه خودرو در بورس بهترین راهکار نیست



مهدی سوری
کارشناس بازار سرمایه

قیمت‌گذاری هر محصولی به فروش آن با دو نرخ متفاوت منتهی می‌شود و زمینه‌ساز رانت است. این سیاست در طول سال‌های گذشته و برای محصولات مختلف اجرایی شده، اما هیچ‌گاه نتیجه‌بخش نبوده است. در واقع با این اقدام نه‌تنها زمینه بهبود معیشت مردم فراهم نشده، بلکه به سودسازی‌های قابل‌توجه برای عده‌ای خاص منتهی شده است. خودرو نیز در طول سال‌های گذشته تحت تاثیر این سیاست اشتباه قرار داشت. خودرو کالایی مصرفی است، اما باتوجه به شرایط خاص اقتصاد کشور و نیز ابهاماتی که در فرآیند فروش آن وجود دارد، تقاضای سفته‌بازانه در این بازار شکل‌گرفته و گسترش‌یافته است؛ تاجایی‌که باید اقرار کرد بخش بزرگی از تقاضا در حوزه خودرو نه مصرفی بلکه سفته‌بازانه است. خودرو درب کارخانه با یک قیمت و در بازار آزاد با بهای به‌مراتب بالاتری به فروش می‌رسد. سود حاصل از فروش خودرو در فرآیندی غیرشفاف، به جیب واسطه‌های صاحب نفوذ و قدرت می‌رسد. مردم یا مصرف‌کنندگان واقعی نیز ناچارند خودرو موردنظر خود را با بهایی به‌مراتب بالاتر از بازار آزاد خریداری کنند. این سیاست حتی به ضرر خودروسازان نیز منتهی می‌شود، زیرا این شرکت‌ها عملا از سود واقعی تولیدات‌شان بی‌نصیب می‌مانند که آثار آن در زیان انباشته قابل‌توجه صنایع خودرویی کشور نمایان است. خودروسازان کشور در طول سال‌های گذشته، تحت تاثیر سیاست‌گذاری غلط با زیان انباشته قابل‌توجهی روبه‌رو بوده‌اند. این زیان انباشته به ضرر سهامداران شرکت‌های خودرویی نیز هست و عملا سودآوری آنها را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. باتوجه به آنکه بخش عمده‌ای از سهام این شرکت‌ها به بخش خصوصی واگذار شده، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود در سیاست‌های حاکم بر این واحدها تجدیدنظر کنند. در واقع دولت نمی‌تواند و نباید در روند قیمت‌گذاری یا تولید این واحدها دخالت قابل‌توجهی داشته باشد، اما این خواسته نه‌تنها محقق نمی‌شود بلکه هر روز روزنه‌های امید برای تداوم فعالیت صنایع خودرویی کشور بیش از قبل مسدود می‌شود.

درادامه باید خاطرنشان کرد که سود حاصل از دلالی خودرو انگیزه بازگشت فرآیند فروش خودرو به مسیر قبلی است. این سود محرکی برای گسترش فساد در روند خریدوفروش این محصول نیز محسوب می‌شود. البته اطلاعات و آمار شفافی از فساد احتمالی و دست‌های پشت پرده برای فروش خودرو طبق فرآیندی غیرشفاف وجود ندارد، اما در موارد متعددی مسئولان و سیاست‌گذاران نیز به وجود چنین تخلفاتی اذعان کرده‌اند. عرضه خودرو در بورس کالا، بهترین راهکار برای فروش این محصول به مردم نیست. در شرایط ایده‌آل پیشنهاد می‌شود از یک سو واردات خودرو آزاد شود و از سوی دیگر خرید و فروش خودرو داخلی نیز در فضایی آزاد ممکن باشد، اما تحت تاثیر شرایط اقتصادی در حال حاضر اجرای چنین راهکاری ممکن و شدنی به‌نظر نمی‌رسد؛ بنابراین فروش خودرو در بورس کالا، تنها راهکار منطقی برای عرضه این محصول در فضایی بدون التهاب است، زیرا کشف قیمت خودرو در فضایی شفاف و رقابتی انجام می‌شود و نرخ نهایی خودرو نیز در تقابل میان مصرف‌کننده و تولیدکننده به تعادل می‌رسد. علاوه بر این امکانی برای حذف دلالی و واسطه‌گری از فرآیند خریدوفروش خودرو فراهم می‌شود. در همین حال سود حاصل از فروش خودرو به خودروساز می‌رسد و امکانی برای جبران زیان این صنایع فراهم خواهد شد. چنانچه تمامی محصولات خودرویی تولیدشده در کشور در بورس کالا عرضه شوند، مشکلات کنونی که در این بازار شاهد آن هستیم نیز از میان خواهد رفت، اما گویا عزمی جدی برای تداوم این مسیر صحیح وجود ندارد که پیرو این شرایط در هفته‌های اخیر از ارزش سهام شرکت‌های خودروساز کشور به‌شدت کاسته شده است. همزمان این صنعت به‌عنوان لیدر بازار مسیر سقوط ارزش سایر سهم‌ها و افت قابل‌توجه شاخص را فراهم کرده‌است.

دریچه

کدام صنعت در سال آینده سودآوری بیشتری دارد؟

مدیرعامل شرکت کارگزاری حافظ گفت: با توجه به نرخ تورم و پیش‌بینی افزایش قیمت‌ها، صنعت مواد غذایی در سال آینده می‌تواند سودآوری بسیار خوبی داشته باشد.

به گزارش صدای بورس، محمدصادق احمدیان طاهری با اشاره به اینکه مؤلفه‌های زیادی بر بازار سرمایه تأثیرگذار است، گفت: مصوبه شورای رقابت و ابهاماتی که در بورس کالا ایجاد کرده و قطعی گاز که می‌تواند برای بخش تولیدی صنایع مشکل‌ساز باشد، از جمله عواملی است که باعث نوسانات اخیر بازار سرمایه شده است. وی با بیان اینکه در این میان جذابیت بازارهای موازی را نمی‌توان منکر شد، تصریح کرد: نقدینگی که به سمت بازارهای موازی همچون بازار ارز، مسکن، طلا و سکه سوق داده شده، رشدهای هیجانی زیادی ایجاد کرده است که بعضا دارای حباب هستند، با این وجود بازار سرمایه به شدت ارزنده است و با در نظر گرفتن نرخ کنونی ارز، از تورم سایر بازارهای موازی عقب‌تر است. به گفته وی، بررسی‌ها در چهار دهه بعد از انقلاب نشان می‌دهد بازار سرمایه بیشترین سود را داشته است و می‌تواند پیشتاز سایر بازارهای موازی باشد. مدیرعامل شرکت کارگزاری حافظ خطاب به سرمایه‌گذاران افزود: اتفاقاتی که طی سال‌های ۹۷ و ۹۹ در بازار سرمایه رخ داد، تجربه بسیار مهمی برای فعالان بازار سرمایه محسوب می‌شود، بنابراین توصیه من به سرمایه‌گذاران این است که بدون دانش نسبت به سرمایه‌گذاری اقدام نکنند و یا در صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهامی سرمایه‌گذاری کنند که ریسک کمتر و بازدهی بالاتری دارند.

شفاف‌سازی صورت مالی شرکت‌های دولتی

گروه معدن

در گذشته بیش از هزار شرکت دولتی صورت‌های مالی شفافی ارائه نمی‌کردند و علاوه بر اینکه ۳ هزار میلیارد تومان بودجه می‌گرفتند تکلیف سهامداران هم مشخص نبود اما حالا باید صورت‌های مالی خود را منتشر کنند.

درحال‌حاضر وزن بیشتر بازار سرمایه ایران به شرکت هایی تعلق دارد که سهامدار عمده آن دولت یا شرکت‌های دولتی هستند، به همین دلیل انتشار صورت‌های مالی آنها برای سهامداران اهمیت ویژه‌ای دارد، از این رو دولت اعلام کرده شرکت‌ها باید صورت‌های مالی خود را به صورت شفاف منتشر کنند.

علی اکبر علیزاده برمی، نماینده مجلس در گفت‌وگو با بازار درباره اهمیت انتشار صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی گفت: مجلس دولت و وزارت اقتصاد را مکلف کرد تا حسابرسی شرکت‌های دولتی انجام شود تا صورت‌های مالیاتها به صورت دقیق در بورس منتشر شود تا همه سهامداران آنها از وضعیت سودسازی، بدهی‌ها و دارایی‌های آنها آگاهی پیدا کنند.

وی با بیان اینکه برنامه دولت باید واگذاری شرکتی زیان ده باشد، افزود: نمی‌شود شرکت‌های دولتی بدون عایدی برای دولت تنها هزینه ساز شوند، چراکه در سال‌های گذشته هر ۵۰۰۰ میلیارد بودجه دولت ۳۰۰۰ میلیارد آن مربوط به شرکت‌های دولتی تخصیص یافته است در حالی که در سال‌های گذشته دولت تنها ۲ هزار میلیارد برای بودجه عمومی دولت اختصاص داده است.

علیزاده برمی با تاکید بر اینکه ۱۰۰۰ شرکت دولتی در ۳ مرحله حسابرسی و صورت مالی حساب آنها در بورس منتشر شده است، اظهار کرد: انتشار صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی باعث شد تا چند هزار میلیارد تومان از بودجه غیرضروری شرکت‌ها کم شود و تا حدودی انضباط مالی به وجود بیاید و اگر شفاف‌سازی صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی نبود این انضباط مالی اتفاق نمی‌افتاد.



عکس: آیدا فریدی

وی با اشاره به اینکه شرکت‌ها در مقابل انتشار صورت‌های مالی مقاومت می‌کردند، گفت: شرکت‌های دولتی دوست ندارند که صورت‌های مالی خود را منتشر کنند، اما وزارت امور اقتصاد و دارایی نباید به سادگی از کنار این مسئله بگذرد و شرکت‌ها باید حسابرسی شوند و صورت مالی آنها را در سامانه کدال منتشر کنند.

این نماینده مجلس در ادامه بیان کرد: هر شرکتی که در سیستم بورسی فعال شده باید از شفافیت برخودار باشد و تمام اطلاعات را در منتشر کند، شرکت‌های دولتی هم باید از این شفافیت برخودار باشند. مجلس در سال گذشته و امسال نورافکن شفافیت را بر روی این شرکت‌ها انداخت. اقدامات لازم برای بالا بردن این شفافیت در فرآیند تصویب بودجه ۱۴۰۲ بیشتر لحاظ خواهد شد.

نماینده مجلس با نگاهی به وظیفه دولت و دیوان محاسبات در برابر انتشار صورت‌های مالی شرکت‌ها اظهار کرد: دولت باید به قانون مجلس درباره شفاف‌سازی وضعیت صورت‌های مالی شرکت‌ها عمل کند و این حسابرسی شرکت‌های دولتی به صورت عمومی در کدال منتشر شود. همچنین دیوان محاسبات از شرکت‌های بزرگ دولتی حسابرسی کرده و برای نخستین در قسمت تفریغ بودجه بودجه صورت‌های مالی این شرکت‌های دولتی را به صورت عمومی آورده است.

وی با تاکید بر اینکه انتشار صورت‌های مالی شرکت‌ها به این معنی نیست که ۱۰۰ در صد این پنهان کاری‌های شرکت‌ها تمام شده است، تصریح کرد: به طور قطع شرکت‌های دولتی نمی‌خواهند شفاف‌سازی به سرانجام برسد تا بتوانند همچنان از بودجه دولتی برخوردار شوند، اما براساس قانونی که امسال در مجلس تصویب کردیم باید جداول بودجه و ریز بودجه شرکت‌های دولتی اعلام شود.

به این وسیله انضباط مالی در شرکت‌های دولتی ایجاد می‌شود و دیوان محاسبات هم بر اساس همین انضباط مالی می‌تواند خیلی راحت حسابرسی‌هایش را انجام دهد و وزارت امور اقتصاد هم می‌تواند به سراغ این شرکت‌های دولتی برود و از آنها آمار جزییات نحوه هزینه‌کرد و درآمدهای‌شان را بگیرد.

توازن بودجه با افشای صورت‌های مالی شرکت‌ها

در سال‌های گذشته افزایش بودجه شرکت‌های دولتی به یک ابرچالش برای دولت تبدیل شده بود، زیرا از یکسو عایدی چندانی برای دولت نداشتند و حتی نمی‌توانستند در پازل اقتصادی کشور نقش توسعه‌ای یا بستر ساز داشته باشد و از سوی دیگر هزینه‌های هنگفتی را روی دوش دولت می‌گذاشتند و حتی برخی مواقع کسری بودجه و چاپ اسکناس که خود عاملی تورم‌زا بود به دلیل بودجه این شرکت‌ها به اقتصاد کشور تحمیل شد و حالا حرکت به سمت شفافیت مالی این شرکت‌ها تا حدودی می‌توان به توازن بودجه‌ای امیدوار بود.

محمد آرین نژاد، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه شفاف‌سازی صورت‌های مالی شرکت‌ها آینده فعالیت‌های اقتصادی آنها را تضمین می‌کند، اظهار کرد: بر اساس سیاست‌های اعمالی دولت این شرکت‌ها باید به شرکت‌هایی سودده تبدیل شوند. در واقع بررسی هایی که بر روی ۴۰۰ شرکت دولتی داشتم حدود ۱۰تا ۱۵درصد آنها زیان ده بودند که این آمار را تنها می‌توان از طریق صورت‌های مالی به دست آورد و بعد با افزایش نظارت مانع از زیان‌دهی آنها شد.

وی با بیان اینکه دیوان محاسبات هم به عنوان بازوی نظارتی مجلس باید دقت کند شرکت‌ها طبق برنامه اعتباراتی که دارند و برای آنها مشخص شده است عملیات انجام دهند و از اعتباراتشان تجاوز نکنند، افزود: مفهوم بودجه برای شرکت‌های دولتی در اصل گردش نقدینگی آنهاست، یعنی یک خدمات یا کالایی را ارائه می‌دهند و در قبال آن یک گردش نقدینگی اتفاق می‌افتد و از آن ۷۵درصد را به عنوان سود و مالیات به دولت می‌دهند و بقیه آن برای خود آن شرکت باقی می‌ماند که به آن بودجه شرکت‌های دولتی می‌گویند.

توان بالای بورس برای جذب نقدینگی از بازارهای رقیب

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: بازار سرمایه در شرایط خیلی خوبی به سر می‌برد، زیرا بنیاد بازار سرمایه بسیار قوی است.

به گزارش ایبنا، کاویان عبداللهی گفت: یکی از دلایلی که رشد بازارسرمایه را فراهم کرده است، افزایش تورم کالاها است، این موضوع موجب شده است تا از یک طرف ارزش دارایی شرکت‌های بورس مانند ساختمان، زمین، کارخانه و... افزایش یابد و از طرف دیگر نرخ محصولات تولیدی کارخانه‌ها نیز تقویت شود.

وی افزود: افزایش نرخ کالاهای تولید شده موجب شده است تا سود آوری شرکت‌های بورسی تقویت شود.این تحلیل گر بازارهای مالی بیان کرد: از سوی دیگر اقدامات حمایتی دولت نیز شرایط رشد بازار سهام را فراهم کرده است. این تحلیل گر بازار سرمایه تصریح کرد: برخی از شرکت‌های بورسی در حال تغییر برآیند فروش هستند، که این موضوع می‌تواند بازار سرمایه را بیش از گذشته جذاب کند؛ مانند فروش خودرو در بورس کالا. عبداللهی گفت: فروش خودرو در بورس کالا علاوه بر این که موفق شده است تا رانت خودرو را از بین ببرد، توانسته است درآمد شرکت‌ها را نیز افزایش دهد، در نهایت این سود به جای این که در جیب دلالان برود، به جیب شرکت و سهام داران می‌نشیند.

عبداللهی ابرازکرد: عملکرد شرکت‌های بورسی نسبت به گذشته بسیار بهتر شده است، این موضوع موجب شده است تا نقدینگی از بازارهای رقیب به سمت بازار سرمایه کوچ کند.

این فعال بازار سهام تصریح کرد: یکی از نیازهای بازار سرمایه و یکی از عواملی که موجب می‌شود پول‌ها به سمت بازار سرمایه سرازیر شود، افزایش ابزارهای بازار سرمایه است. زیرا با استفاده از این ابزارها می‌توان ریسک سرمایه‌گذاری در بازار سهام را کاهش داد. ابزارهایی مانند اختیار معامله برای کاهش ریسک بسیار مناسب است و این ابزار پیش‌بینی بازار سهام را آسان‌تر می‌کند.

این تحلیلگر بازارهای مالی عنوان کرد: افزایش تعداد شرکت‌های بورسی موجب شده است ریسک سرمایه‌گذاری در بازار سهام در بلند مدت کاهش یابد، ضمن این که افزایش تعداد شرکت‌های بورسی موجب خواهد شد کوچ نقدینگی از بازارهای رقیب به سمت بازار سهام شکل گیرد. وی افزود: بازارسرمایه آن قدر جذاب است که می‌تواند بازدهی بسیار بیشتر از تورم را نصیب سرمایه‌گذاران خود کند.

این کارشناس بازارهای مالی عنوان کرد: یکی از مزیت‌های بازارسرمایه نسبت به سایر بازارهای مالی «شفافیت» است، این شفافیت موجب شده است تا عدم اطمینان به بازارسهام کاهش یابد و با کاهش عدم اطمینان ورود سرمایه به بازار سهام تسهیل خواهد شد.

عبداللهی تاکید کرد: با توجه به تقویت سود آوری شرکت‌های بورسی، شاخص کل بازار سرمایه حداقل می‌تواند تا پایان سال تا ارتفاع کانال یک میلیون و ۹۰۰ هزار واحدی تقویت شود. در این بین شرکت‌هایی که رشد سود آوری بیشتری کسب کرده باشند، بیشتر از سایر سهام‌ها رشد خواهند کرد.

اتان و پروپان دو محصول پر فروش در «پارس»

«پارس» درآمد عملیاتی که در دی ماه سال ۱۴۰۱ از فروش محصولات در بازار داخلی به ثبت رساند برابر با ۳ هزارو ۳۵۶ میلیارد تومان بود. به گزارش بورس نیوز، شرکت پتروشیمی پارس در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به دی ماه امسال که از خود منتشر کرد به درآمد ۳ هزار و ۳۵۶ میلیارد تومانی رسید. این درآمد حاصل شده از فروش محصولات تولیدی در بازار داخل کشور بوده است. «پارس» از ابتدای سال مالی تا پایان دی ماه امسال (سال مالی منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) توانست از فروش محصولات تولیدی خود به درآمد تجمیعی ۴۲ هزار و ۴۱۰ میلیارد تومانی دست پیدا کند. میزان درآمدی که شرکت پتروشیمی پارس در دهمین ماه از امسال به سهامداران خود اعلام کرد مربوط به فروش محصولات تولیدی خود در بازار داخلی بود.

میزان سرمایه به ثبت رسیده پتروشیمی پارس در ۱۰ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی برابر با ۴۷هزار و ۶۰۵ میلیارد تومان است.

روند درآمدزایی پتروشیمی پارس

«پارس» درآمد عملیاتی که در دی ماه سال ۱۴۰۱ از فروش محصولات در بازار داخلی به ثبت رساند نسبت به ماه گذشته شاهد افت درآمد خود نسبت به ماه گذشته بود.

پتروشیمی پارس در ۱۰ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی درآمد تجمیعی که از فروش محصولات به ثبت رساند ۲۰ درصد (معادل ۷ هزار و ۵۰ میلیارد تومان) افزایش را نسبت به دوره مشابه سال گذشته تجربه کرد، بر اساس درآمد تجمیعی پارس می‌توان گفت که این پتروشیمی به پوشش ۱۲۰ درصدی از درآمد دوره مشابه مالی سال گذشته و به پوشش ۹۴ درصدی از درآمد ۱۲ ماه سال گذشته دست پیدا کرده است.

شرکت پتروشیمی پارس میزان درآمدی که به‌دست آورد ۳۰ درصد بیشتر از درامدی بوده که در دی ماه سال گذشته به‌دست آورده است.

بیشترین درآمدی که «پارس» در دی ماه از فروش محصولات به‌دست آورد مربوط به محصول «پروپان» بود که حدودا یک هزار و ۱۲۰ میلیارد تومان درآمدزایی را برای شرکت به همراه داشت که ۳۳درصد از درآمد ماهانه را به خود اختصاص داد، این میزان درآمد از فروش ۶۷ هزار و ۹۰۰ تن به‌دست آمد که ۲۹ درصد از سهم مقدار فروش ماهانه را در بر گرفته است.. هر تن «پروپان» در دی ماه برابر با ۱۶ میلیون و ۴۸۰ هزارتومان مورد معامله قرار گرفت. نرخ فروش محصول «پروپان» در دی ماه نسبت به ماه گذشته تغییر یک میلیون تومانی را تجربه کرد.

تفکیک فروش پتروشیمی پارس

پس از «پروپان» بیشترین درآمدزایی را برای پتروشیمی پارس محصول «استایرن منومر» به خود اختصاص داده بود، درآمدی که از فروش این محصول عاید شرکت شد برابر با ۹۱۳ میلیارد تومان بود.

بیشترین نرخ فروش را در بین محصولات پتروشیمی پارس محصول «استایرن منومر» با مبلغی بالغبر ۲۸ میلیون تومان در ازای هر تن به خود اختصاص داد که در این دوره با افزایش نرخ همراه بود، درآمدی که از فروش این محصول به‌دست آمد برابر با ۹۱۳ میلیارد تومان بود.

شرکت پتروشیمی پارس در دی ماه توانست ۳۰۷هزار و ۷۰۶ تن محصول تولید کند که عمده محصول تولیدی مربوط به محصول «اتان» با ۹۹ هزارو ۵۴۸ تن بود. این شرکت دردی ماه با افزایش تولید ۳۸درصدی روبه شد.

«پارس» ۲۳۳ هزارتن از محصولات خود را در بازار داخل کشور به فروش رساند، در ۱۰ ماه گذشته نیز مقدار فروش این پتروشیمی بالغبر ۲ میلیون و ۶۷۵ هزارتن به ثبت رسید.

پرفروش‌ترین محصول «پارس» در این دوره ماهانه مربوط به «اتان» با ۱۰۰ هزارتن بود که ۴۳ درصد از بازار داخل کشور را به خود اختصاص داد، همچنین مابقی محصولات فروخته شده‌ی این شرکت پس از «اتان»، مربوط به پروپان با ۳۰، بوتان با ۲۴، پنتان با ۴، استایرن منومر با یک درصد و تولون بودند.

